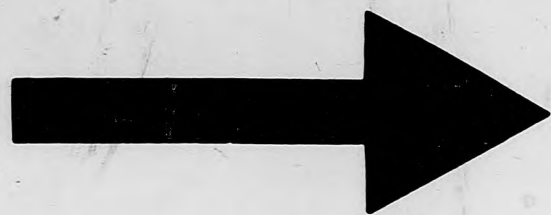
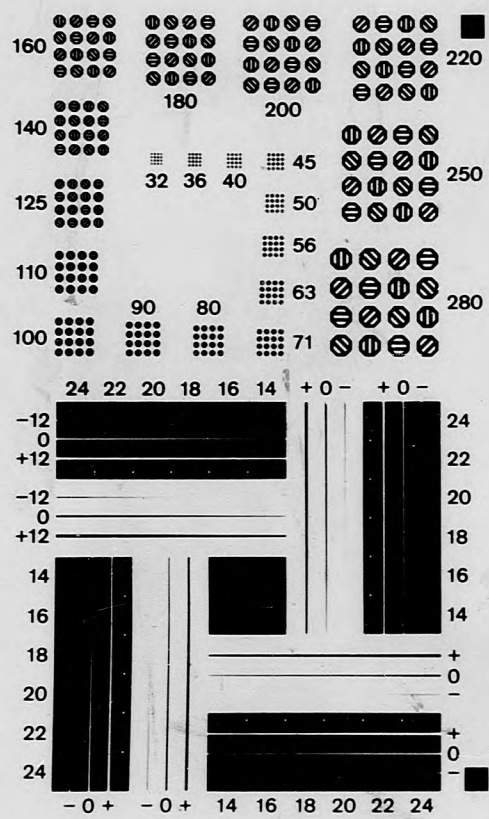

OSZK.

1994.

1:10

FOLYTATÁS

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR MAGYAR NEMZETI KÖNYVTÁR

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI BUDAPEST, HONGRIE

FM3/9956

1978: FEBRUÁR

9

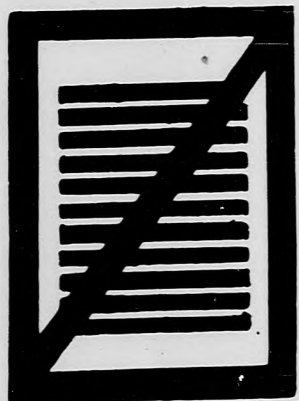

A MIKROFILMEZÉSŐL SZÁNDÉKOSAN KIHAGYOTT

LAP

AZ EREDETI DOKUMENTUMBAN A LAP ÜRES

AZ EREDETI DOKUMENTUMBÓL A LAP HIÁNYZIK

AZ EREDETI DOKUMENTUM ROSSZUL OLVASHATÓ

MAGYAR TÁVIRATI IRODA. KÜLFÖLDI HIREK

1978./évf.nélk./

jan.1-dec.31.

Hiány:jan.13. 95-?lap., jan.29. 5-6.lap., febr.8. 75.lap., márc.2.
81.lap., márc.4. 1.lap., márc.21. 41.lap., márc.26. 15.lap.,
ápr.8. 27.lap., ápr.10. 35.lap., ápr.20. 25.lap., 31.lap.,
57.lap., ápr.28. 9.lap., máj.1. 13.lap., máj.15. 35-36.lap.,
máj.25. 17-28.lap., jun.20. 85.lap., jul.18. 45.lap., jul.26
55.lap., aug.14. 11.lap., aug.25. 51.lap., aug.30. 13.lap.,
szept.12. 21-22.lap., szept.29. 35-42.lap.,okt.21. 31.lap.,
nov.1. 47.lap., nov.13. 41.lap.,43.lap.,nov.19. 11.lap.,
nov.24. 11-26.lap.,nov.29.67.lap.

60.010/X

MTI

Szerkeszti a **Külpolitikai Szerkesztőség**

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

kk. 1. várható

1978. február 9. szerda /mti/

wa il nt

- belgrád: a jksz kb plénuma
- new york: dajan izraeli külügyminiszter látogatása
- hamburg-London: szadat látogatása
- genf: begin izraeli miniszterelnök magánjellegű látogatása
- hamburg: a szocialista internacionálé irodája ülést tart
- new york: nujoma, a swapo elnöke megbeszéléseket folytat
- moszkva: befejeződik a szocialista országok rádió- és tv-vezetőinek értekezlete
- hanoi: kambodzsai-vietnami konfliktus
- addisz abeba: etióp ellentámadás
- damaszkusz: a sziriai elnökválasztás eredménye

Nm 7.45

kk.4. japán - vándorló szigetek

b-fkj csr/p bs t o k i ó, 1978. február 9./mti/

sok ország tudósainak figyelmét vonta magára az elmúlt időben két, eddig teljesen jelentéktelennek tűnő csendes-óceáni sziget. a japán kyushu-szigettől 600 kilométerre délre fekvő daito-szigetek területe mindössze 44 négyzetkilométer, lakosságuk pedig alig haladja meg a kétezer főt.

k. kobajasi, a tokiói egyetem oceanográfiai intézetének professzora most azzal a bejelentéssel lepte meg a világot, és mindenképp a szigetek mit sem sejtő lakosait, hogy a korallszigetek talapzata az elmúlt 50 millió évben majdnem 3000 kilométert vándorolt az egyenlítőtől jelenlegi „tartózkodási helyéig”, a szigetek mozgása még ma sem szűnt meg, évente 4-6 centiméteres „sebességgel”, vándorolnak észak felé.

kobajasi professzor tudományos szenzációnak számítókövetkeztetését azoknak az adatoknak az elemzéséből vonta le, amelyeket egy nemzetközi mélytengeri furási program keretében gyűjtöttek össze. a tengerfenék „meglékelésével”, 3400 méter mélységből megkövesedett növényi planktonokból álló lerakódásokat hoztak felszínre. a kutatók megállapították, hogy a lerakódások körülbelül 45-47 millió évvel ezelőtt az egyenlítő térségében alakultak ki, s azóta együtt vándorolnak a geológiai réteggel.
/taszsz/

kk.6. pakisztán - ziaul hak

b-fkj /p csr bs i s z l a m a b a d 1978. február 9./mti/

ziaul hak tábornok, a pakisztáni katonai kormányzat vezetője egy mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozó tanácskozáson közölte, hogy kormánya az elkövetkező időben nem szándékozik földreformot végrehajtani az országban. a kormányzat jelenleg az ipar fejlesztését tartja legfontosabbnak. ziaul hak tábornok véleménye szerint pakisztán belső tartalékok felhasználásával 35 százalékkal növelheti a mezőgazdaság évi átlagos termelését.
/taszsz/

- 2 -

Nm 8.05

kk.7. magenta petrel

b-vz/p csr bs w h a n g a r e i /uj-zéland/, 1978. február 9./mti/

uj-zélandi ornitológusok közölték: sikerült azonosítaniuk és lefényképezniük egy olyan madárfajt, amelynek létezését eddig nem tudták bizonyítani.

a madarat először száztiz évvel ezelőtt látta egy olasz utazó az uj-zélandtól keletre fekvő chatham-szigetektől 800 kilométerrel keletre. lerajzolta, és magenta petrelnek nevezte el, de felfedezése mindeddig nem volt tudományosan bizonyított.

egy whangarei madárkutató expedíció tagjai, akik a múlt hónapban a chatham-szigeteken jártak, most büszkén jelentették, hogy utjuk során a faj három példányát sikerült erős fényel a közelükbe csalogatniok. nem akartak ártani nekik, ezért nem tettek kísérletet az elfogásukra, de az expedíció vezetője közölte, hogy az azonosítás sikerült. a következő feladat a madár fészekrakónhelyének felkutatása lesz.
/reuter/

kk. 2. indiai választások

b-fkj il bs u j - d e l h i , 1978. febr.9./mti/

india öt szövetségi államában /andhra pradesh, karnataka, makarashtra, assam, meghalaya/ és egy szövetségi területén /arunachal pradesh/ február 25-én helyi parlamenti választásokat tartanak. a választások kimenetele az egész országban nagymértékben befolyásolhatja a két legnagyobb indiai párt, a dzsanata párt és az indiai nemzeti kongresszus párt közötti erőviszonyokat.

mint ismeretes, a tavalyi országos parlamenti választásokból a dzsanata párt került ki győztesen, a szövetségi államok helyi közigazgatása azonban változatlanul a kongresszus párt kezében maradt. ezt követően tavaly júniusban helyi választásokat tartottak több északi szövetségi államban, ezek eredményeképpen a dzsanata párt a 22 szövetségi államból hétben alakíthatott kormányt. a mostani választásokat főleg olyan államokban tartják, amelyekben még a kongresszus párt van hatalmon.

/folyt.köv./
7.25/11

Nm 8.15

- 3 -

kk. 2./india folyt./il

a nagy erővel kibotakozó választási kampányban valamennyi nagy párt vezetője kifejtette pártjának álláspontját. mo-rardzsi deszai miniszterelnök assam államban egy választási nagygyűlésen azt hangoztatta, hogy a dzsanata párt pozíciójának megerősödése lehetővé tenné a hatalmon lévő párt korábbi ígéreteinek hatékonyabb megvalósítását, a szegénység és a munkanélküliség gyorsabb ütemű felszámolását.

rendkívül bonyolult helyzetben készül a választásokra a legnagyobb ellenzéki párt, az indiai nemzeti kongresszus párt. a nemrég kettészakadt párt elnöke, k. brahmananda reddy bombay-ban mondott beszédében kijelentette, hogy pártja „szilárdan kitart a demokrácia elvé mellett, és felvilágosult politikát folytat, a pártból kivált indira gandhi hívei kampányuk középpontjába a dzsanata párt bel- és külpolitikájának bírálatait állították.

csandra radzszesvara ^{raj} az indiai kommunista párt országos tanácsának főtitkára andhra pradesh államban mondott beszédében kijelentette, hogy pártja folytatja harcát az ország politikai és gazdasági függetlenségének megerősítése érdekében. az indiai kommunisták az állami szektor növelését és a külföldi monopóliumok befolyásának korlátozását követelik a gazdasági életben.

a február 25-én sorra kerülő hat helyi választás minden valószínűség szerint meghatározza india politikai életének alapvető irányát az elkövetkező időkre./taszsz/

kk. 3. neutronfegyver a valóságban - ^{taszsz} kommentár

a-et il bs m o s z k v a , 1978. február 9./mti/

bár világszerte fokozódik a tiltakozás a pentagonnak az új tömegpusztító eszközzel, a neutronfegyverrel kapcsolatos terveivel szemben, különböző országok, és különösképp az egyesült államok vezető politikusai egyre csak azt hangoztatják, hogy a fegyver gyártása és a nato-hadseregeknél történő bevezetése nem veszélyeztetné az enyhülést, hiszen majd hogyanem „ártalmatlan, „harcászati, „fegyvernél van szó... - írja jurij kornyilov, a taszsz szovjet hírügynökség politikai szemleírója a neutronfegyverrel kapcsolatban az utóbbi napokban elhangzott nyugati megnyilatkozásokat kommentálva.

/folyt.köv./
7.30/il

Nm 8.20

- 4 -

kk. 3./neutronfegyver folyt./il

a világméretű tiltakozás ellenére bizonyos nyugati körök, a katonai-ipari komplexum törekvését kifejezésre juttatva, aktivizálták kísérleteiket, hogy a gyilkos fegyvernek ezt az újabb válfaját rákényszerítsék az emberiségre. lépéseiket olyan „érvekkkel, „támasztják alá, amelyek szerint a neutronfegyver kizárólag kisebb jelentőségű „harcászati, „célokra alkalmazható „kontátozott sugárhatása miatt... „

az enyhülés ellenfeleinek propagandisztikus érvelésében - már elnézést a kifejezésért - nyilvánvaló a csalás és a hazugság: teljesen világos, hogy a pentagon új fegyvere nem hogy csökkenti, hanem még növeli a nukleáris konfrontáció valószínűségét, és a fegyvert - ha bevetik - már természete miatt sem lehet „korlátozott hatósugarunak, „tekinteni, hiszen a polgári lakosság tömegei szenvednének súlyos veszteségeket. ime, a kérdés egyik szakértőjének, vasztilij jemeljanovnak, a szovjetunió tudományos akadémiaja levelezőtagjának véleménye /a tudós hosszú éveken át vezetője volt az atomenergia felhasználásával foglalkozó szovjet állami bizottságnak/.

„az állítást, amely szerint a neutronfegyver alkalmazása „humanizálná, „a háborút, csak nyílt cinizmusként lehet értékelni. a nyugaton gyakran elhangzó bizonykodás, hogy a neutronfegyver bevetése nem okozna radioaktív fertőzést, eltitkolja az emberek előtt az igazságot: bármely, a neutronárammal besugárzott anyag gerjesztett radioaktivitást terjeszt környezetében. a levegő nitrogénjével, érintkezve radioaktív szénrészecskék keletkeznek - ez halálos mérgezés az ember számára. ráadásul, „egy európa felett felrobbantott közepes erősségű neutronfegyver hatása egy idejűleg több államot is sújtana. már pusztán ezért is el lehet ítélni az ilyen pusztító következményekkel járó „taktikai fegyvert, „emberek milliói élnének a mérgezett területeken, innának a mérgezett vízből, beszívnák a sugárterhelésű levegőt. ha azonnal nem halnának meg, mindenképp erre lennének kárhoztatva. a haladék számukra harminc nap, vagy még több is lehet: a mérgezetten dolgozhatnak, vagy akár harcolhatnak is ez idő alatt, de ez már a halottak háborúja lenne... beszélhetünk tehát a pentagon-stratégák bármiféle „humanizmusáról, „? „

/folyt.köv./
7.35/il

Nm 8.25

- 5 -

kk. 3./neutronfegyver ...2. folyt./il

ezek után nyilvánvaló, minden arra irányuló kísérlet, hogy „tisztán marcászatnak”, tüntessék fel a neutronfegyvert, csupán a közvélemény félrevezetésére irányuló manőver, amelynek segítségével az enyhülés ellenfelei militarista terveiket kívánják megvalósítani. a neutronfegyver pentagon- és nato-beli apostolai e manőverrel igyekeznek elmosni a hagyományos és a neutronfegyverek közötti határt, előkészíteni azt, hogy a népek számára észreétlen legyen az atomháborúhoz való átmenet - hangsúlyozza a taszsz szemleirója.

teljesen nyilvánvaló, hogy ennek az új, különösen körmönfont fegyvernek a gyártása és rendszerbe állítása súlyos visszahatással lenne a szovjet-amerikai viszonyra.

a szovjetunió e kérdésben elfoglalt álláspontja ismert. a szovjetunió javasolja, hogy egyezzenek meg a neutronfegyver gyártásáról való közös lemondásról. egy ilyen szerződés teljesen megfelelne a jelenkor, az enyhülési folyamat érdekeinek. amennyiben azonban e fegyvert mégis megalkotják nyugaton, országunk nem marad az események passzív szemlélője. senkinek nem kell kételkednie abban, hogy a szovjet, a szövetséges és a baráti népek biztosságának szavatolására a kihívásra megfelelő lesz a válasz - szögezi le a taszsz kommentárja./taszsz/

..-

kk. 5. színes hírek a szocialista országokból

a-et il mnt

1978 február 9./mti/

Luanda:filmegetesület

állami filmegetesületet alakítottak az angolai népi köztársaságban. az ország államfője által kiadott rendelet az angolai filmművészet fejlesztését és a dolgozók forradalmi tudatának erősítését tűzi ki célul a fontos művészeti ágat irányító központi szervezet számára./taszsz/
/folyt.köv./
7.45/il

- 6 -

Nm 830

kk. 5./színes hírek folyt./il

varsó: építészet

gyors ütemben halad Lengyelországban a lakásépítkezés. az utolsó hét év folyamán csupán a másfél millió lakosu varsóban 350 ezren jutottak új, összkomfortos lakáshoz. 1972-ben adták át az első szovjet licenc alapján dolgozó házgyárat, amely évente 120 ezer lakás elemeit készíti el. a gyár felépítésében és beindítási munkáiban moszkvai tervezők és műszakiak is részt vettek. az első házgyári lakások nagy sikert arattak, Lengyelország számos nagyvárosából érkeztek megrendelések a kényelmes házgyári lakásokra. ma már kilenc nagyteljesítményű házgyár működik, és a tervek szerint a következő két évben továbbiakat adnak át./taszsz/

tomszki:elektronika a mezőgazdaságban

a szovjet tudósok által kidolgozott új automatikus irányítórendszer alkalmazásával sikerült nagyobb beruházás nélkül jelentősen növelni a tejtermelést az egyik tomszki mezőgazdasági kombinátban. naponta elektromos számítógépre viszik az állatállomány - 1100 tehén - legfontosabb adatait, így a tejhozamról és az egészségi állapotról szóló adatokat. a számítógép napra készen közli a gondozókkal - villámgyors, de gondos ellenőrzés után -, hogy milyen minőségű és mennyiségű táplálékot kell az egyes állatoknak biztosítani. a későbbiekben ezt automatikus fejő, szállító- és etető-rendszerrel látják el. az eddigi tejhozamok több mint hét százalékos növekedést mutatnak a korábbiakkal szemben! /taszsz/

..-

kk. 9. venezuelai kp kb

b-gr/so il mnt

c a r a c a s , 1978. febr.9./mti/

caracasban befejeződött a venezuelai kommunista párt központi bizottságának ülése. a résztvevők meghallgatták és egyhangúlag elfogadták Jesus Fariának, a párt főtitkárának beszámolóját a belpolitikai helyzetről.
/folyt.köv./
7.50/il

- 7 -

Nm 835

kk. 9./venezuelai folyt./il

határozatot fogadtak az idén decemberre kitűzött választásokkal összefüggő feladatokról. ezzel kapcsolatban hangsúlyozták a párt és a baloldal egységének kiemelkedő jelentőségét. a határozat egyebek között leszögezi, hogy a venezuelai kommunisadalmi rétegek összefogásáért. az ülésen elhatározták: a párt vezető szervei közös program alapján továbbra is igyekeznek mindent megtenni ezért az egységért, amely az egész venezuelai nép érdeké.

a venezuelai kommunista párt központi bizottsága egyúttal felszólította az ország lakosságát: fokozza harcát a neutronfegyver gyártására irányuló amerikai tervek ellen./taszsz/

kk. 8. szadat — carter

ha il nt w a s h i n g t o n , 1978. február 9.

heital andrás, az mti tudósítója jelenti:

szadat ígéretet tett, hogy folytatja az egyezkedést izraellel, viszonzásul amerikai részről elítélték a törvényellenes izraeli településeket, és - szavakban - támogatták a palesztinok jogait. ez a tanulsága a carter amerikai és szadat egyiptomi elnök szerdai befejező tárgyalásáról kiadott fehér házi közleménynek. szadat, mielőtt szerdán este elutazott washingtonból, kijelentette, hogy csalódottan érkezett, de nagyobb bizakodással távozik, s az amerikai nép nem fog csalódní benne.

szadat a hét végén két napon át tanácskozott carterrel, a zárómegbeszélés azonban mindössze 20 percig tartott. az általánoságokban bővelkedő, terjedelmes közlemény lényegében a korábbi amerikai álláspontot ismétli: washington első számú szempontja az izrael biztonsága mellett, történelmi elkötelezettség, ugyanakkor híve a közel-keleti viszály rendezésének a biztonsági tanács 242. számú határozata alapján.

/folyt.köv./

Nm 8.40

- 8 -

kk.8./szadat.... 1. folyt./il

e határozatra hivatkozva a fehér ház továbbra sem igényli az izrael által megszállt arab területek maradéktalan kiürítését, de hozzáteszi: az izraeli visszavonulást, valamennyi fronton, érvényesíteni kell, tehát az izrael által elfoglalt egyiptomi, jordániai és szíriai területeken egyaránt.

a közlemény megerősíti carter elnök január eleji állásfoglalását, hogy a palesztin kérdést minden vonatkozásban rendezni kell, el kell ismerni a palesztin nép törvényes jogait, s lehetővé kell tenni részvételét saját jövője kialakításában, a tetszetős fogalmazás ellenére sem változott a lényeg, bármit is kért szadat: washington továbbra sem akar halni önálló palesztin államról, s a többféleképpen értelmezhető mondatok nem jelentenek gyakorlati elkötelezettséget.

az egyetlen, szadatnak tett gesztusnak az tekinthető, hogy a közlemény újra határozottan elítéli a megszállt arab területeken létrehozott izraeli településeket, hozzátéve: „további telepítési tevékenység nem egyeztethető össze a békés rendezésre irányuló törekvésekkel.”

szadat nézeteinek egy mondat jut a másfél oldalas közleményben. eszerint a kairói vezető megerősítette, hogy nyitva hagyja az ajtót a tárgyalások előtt, s hozzájárul azok folyamatosságához. carter számára kínos meglepetés volt, amikor védenca, washington előzetes tájékoztatása nélkül, január 18-án megszakította a tárgyalásokat izraellel.

a két elnök megvitatta az afrika szarván kialakult helyzetet is, tanácskoznak arról más országokkal - említi meg a közlemény.

sem az okmányban, sem a két elnöknek a bucsuztatási ünnepségén mondott rövid beszédében nem esett említés a kairói kezdeményezte szadat-ut egyik központi kérdéséről, az amerikai fegyverekre irányuló igények sorsáról.

/folyt.köv./

8.05/il

Nm 8.41

- 9 -

kk. 8./ szadat ...2. folyt./il

vezető amerikai kormánytisztviselők szerdán este azt mondták a sajtónak, hogy carter még nem döntött az ügyben. ha döntött, majd a kongresszushoz fordul, amelynek hozzájárulására szükség van. megfigyelők valószínűnek tartják, hogy carter végül is nem engedi el „üres kézzel”, szadatot, s legalább valamennyi hadianyag átadását javasolja majd. a lépés aligha lesz több, mint jelkép, mivel a törvényhozás határozottan ellenzi, hogy szadat /amint igényli/ izraelhez hasonlóan a legkorszerűbb amerikai fegyverekhez jusson.

a fenti amerikai források szerint egyébként sem egyiptom, sem izrael nem ért „még”, egyet a rendezésre vonatkozó amerikai alapelvekkel. a két ország politikai tárgyalásait csak azután újítják fel, ha kialakult az elvi megállapodás, - hangzott a tájékoztatás. alfred atherton amerikai külügyi államtitkár már csütörtökön tájékoztatja new yorkban mose dajan izraeli külügyminisztert a szadat-látogatásról. dajan az egyiptomi vezető látogatásának azonnali ellensúlyozására érkezett az egyesült államokba, s a jövő héten találkozik washingtonban cyrus vance külügyminiszterrel és -feltehetően - carter elnökkel is.

kk. 10. olasz kormányválság - állásfoglalások

se il nt

r ó m a , 1978. február 9.

simó endre, az mti tudósítója jelentette.

giulio andreotti megbízott olasz miniszterelnök szerdán este bejelentette, hogy a jövő hét elején folytatja kormányalakítási tárgyalásait, és addig kidolgozza azt a programtervezetet, amely alapját képezheti a hatpárti parlamenti együttműködésnek.

/folyt.köv./
8.10 il

Nuv 8.50

- 10 -

kk. 10./olasz kormányválság folyt./il

a tavalyi programmegállapodásban érintett hat párt egyike, a liberálisok szerda esti vezetőségi ülésükön elutasították annak gondolatát, hogy a kommunistákat bevonják egy olyan parlamenti többségbe, amelyre a megalakítandó kormány támaszkodhatna.

csütörtökön összeül az okp vezetősége, hogy értékelje a kormányalakítási konzultációkat. chiaromonte, a vezetőség tagja a rinascita legfrissebb számában úgy vélekedik, hogy a kormányválság még távol áll gyors és pozitív megoldásától, sok akadályt kell még leküzdeni. a kommunista vezető szerint „olaszországnak átmenetileg kivételes „paktumra”, van szüksége, hogy leküzdje a kivételesen nehéz helyzetet,,.

bettino craxi, a szocialisták főtitkára a milánói il giorno csütörtöki számában közölt nyilatkozatában különbséget tesz egy olyan „politikai többség”, között, amely egy átfogó politikai szövetség kifejeződése volna, és egy olyan „politikai megállapodás”, között, amely egy parlamenti többség létrejöttében ölt testet. craxi az utóbbi mellett száll sikkra: politikai megállapodást sürget „egy kormányért és egy programért,,.

- 11 -

8.15/il

Nuv 8.55

kk 12. indiánok - emberi jogok

b-ng/um csr nt

g e n f , 1978. február 9./mti/

az ensz genfben üléselő emberi jogok bizottságában szerdán az amerikai indiánok lemezszárlásával és az indiánok durva megkülönböztetésével vádolta az egyesült államokat egy washingtoni indián szervezet vezetője.

Jimmy Durham elmondta, hogy az utóbbi három évben csak délkotában száz indiánt ölték meg az amerikai fegyveres erők. a washingtoni kormány kifosztja az indián rezervátumok arany- és olajkincsét - mondotta az ensz-bizottság ülésén megfigyelői minőségben résztvevő indián vezető. beszédére, melyben élesen elítélte a népet sújtó faji megkülönböztetést, az egyesült államok delegátusa nem reagált. /upi/

--

kk 13. rakétakísérlet - „minuteman-3„

b-df/um csr nt

w a s h i n g t o n , 1978. február 9./mti/

az egyesült államok fokozza a legújabb hadászati fegyverfajták fejlesztésére irányuló erőfeszítéseit. washingtonban bejelentették, hogy a „minuteman-3„ interkontinentális ballisztikus rakétával újabb kísérletet hajtottak végre.

az amerikai légierő képviselőjének közlése szerint ezt a hadászati rakétát egy montana állambeli légitámaszpontból bocsátották fel. azt tervezik, hogy a „minuteman-3„ lesz a legfontosabb földi-telepítésű hadászati rakéta. /taszsz/

--

kk 11. etiópia-szómália

a-rp/um ai nt

a d d i s z a b e b a , 1978. február 9./mti/

az etiópiai országos forradalmi operatív parancsnokság szerdán üzenetben szólította fel az ország területeire behatolt szómáliai katonákat, hogy adják meg magukat. ellenkező esetben - hangoztatta a parancsnokság - a harcok okozta károk és áldozatok az ő lelkiismeretüket terhelik, és a következményekért a szómáliai katonáknak kell a felelősséget vállalniuk.

/folyt.köv./

- 12 -

8.10/um
Nim 9.00

kk 11. /etiópia-...folyt./um

a forradalmi parancsnokság a szómáliai néphez intézte felhívását. emlékeztetett arra, hogy olyan területek visszafoglalásáért küldték őket harcba, amelyeket sosem veszítettek el.

a frontvonalak és a harcok állásáról szóló hírekből kitűnik, hogy a szómáliai alakulatok körülbelül 40 kilométert kényszerültek visszavonulni az erőteljes etiópiai ellentámadás elől menekülve. egy etiópiai katonai szóvivő közölte, hogy a legközelebbi hadműveleti célpont - harar és diredawa irányából előrenyomulva - az ogadeni fennsíkot uraló jijiga városa. a szómáliai visszavonulást mogadishuban is elismerik, bár azt „taktikai manővernek„ nevezik. /upi, reuter, adn/

--

kk 14. közös piac - kína - pravda

ék/um nt

m o s z k v a , 1978. február 9. /mti/

az európai gazdasági közösség és kína között brüsszelben parafált kereskedelmi megállapodáshoz fűz megjegyzéseket Mihail Georgijev a pravda csütörtöki kommentárjában. a megállapodás a legnagyobb kedvezmény elvében részesíti kínát.

- külföldi megfigyelők értékelése szerint az elmúlt napokban parafált megállapodás megfelel azoknak a maoista céloknak, amelyek a kínai katonai arzenál feltöltésére irányulnak. ezt látszik erősíteni az egk képviselőjének az a kijelentése, hogy „a megállapodás nem tartalmaz semiféle korlátozást kína számára történő stratégiai fegyverek eladására„.

- peking már jóideje állhatatosan olyan nyugati szövetségesek után néz, amelyek korszerű fegyverzettel és a legújabb technikával látnák el. egymás után fordulnak meg nyugat-európában a népes kínai küldöttségek, amelyeknek célja: fegyverimportról szóló szerződések aláírása. a kyodo japán hírügynökség arról számolt be, hogy néhány tucat 105-ös nyugatnémet helikopter vásárlásáról kezdődtek tárgyalások a közelmúltban. régóta ismert, hogy kína 300 „harrier„ típusu angol vadászgép megvásárlására készül.

/folyt.köv./
8.15/um
Nim 9.00

- 13 -

kk 14. /közös piac -...folyt./um

kinában sajátos árukapcsolásként értelmezik a közös piaccal aláírt megállapodást. mint a párizsi le figaro megírta, a kínaiak értesre adták, ha franciaország nem szállítja le azokat a fegyvereket, amelyekre kínának szüksége van, peking nem siet piacai megnyitásával a francia ipar egyéb termékei előtt.

a pekingi vezetők nyíltan a nemzetközi feszültség szitására törekszenek, katonai kalandokat készítenek elő. a kínai kommunista párt legutóbbi kongresszusán „széles front”, megteremtésére szólítottak fel a béke és a haladás erői, a szovjetunió és a többi szocialista ország ellen.

azoknak a nyugati köröknek azonban, amelyek előszeretettel álmodoznak arról, hogy kínát bevonják szovjetellenes játékukba, nem árt emlékeztetükbe idézni, hogy peking hegemonista ambíciói nemcsak a szocialista országokat fenyegetik. minden államra nézve veszélyesek, köztük a nyugati országokra is - mutat rá a pravda kommentátora.

-.-

kk. 15. szadat - elutazás /kieg a kk. 8.sz./

fm fm 1l nt w a s h i n g t o n , 1978. febr.9./mt1/

anvar szadat egyiptomi államfő befejezte hatnapos látogatását az egyesült államokban, és közép-európai idő szerint csütörtökön 02.50 órakor az andrews-légitámaszpontból londonba utazott.

az egyiptomi elnök londonban mintegy három órát fog tölteni. ezalatt james callaghan brit miniszterelnökkel és david owen külügyminiszterrel tárgyal, majd továbbutazik az nszk-ba.

hamburgban - a dpa szeint - egy órás megbeszélést folytat helmut schmidtrel, az nszk szövetségi kancellárjával. eszmecserejük fő témája: a közel-keleti helyzet további alakulása. a hamburgi tárgyalás után szadat két napot pihen berchtesgadenben, majd tovább utazik nyolc országot érintő körútjának következő állomására: ausztriába.

/folyt.köv./
8.25/1l

- 14 -

Nm 9.10

kk. 15./szadat folyt./1l

az egyiptomi államfő amerikai és európai körútjának legfontosabb állomása kétségtelenül az egyesült államok volt, ahol camp davidben két napig - a nyilvánosság kizárásával - tárgyalt carter amerikai elnökkel és legfontosabb politikai tanácsadóival, majd washingtonban találkozott a kongresszus képviselőivel, az amerikai zsidó közösség vezetőivel, szakszervezeti vezetőkkel, s módja volt az amerikai közvéleménynek közvetlenül kifejtteni álláspontját. mindezekben a találkozókon igyekezett hathatós amerikai támogatást szerezni közel-keleti politikájához, és elérni, hogy az egyesült államok száltsion korszerű hadfelszerelést egyiptomnak.

ám hírügynökségek megítélése szerint egyesült államokbeli látogatása „különösebb meglepetések nélkül”, ért véget, s - mint a dpa megállapítja - „a tárgyalásokról kiadott közlemény nem tartalmaz sem új szempontokat, sem pedig utalást arra, hogy carter hajlandó lenne teljesíteni egyiptom fegyverigényeit....”, /afp, reuter, ap, dpa/

-.-

kk. 16. berezina-hadgyakorlat

ki 1l kd m o s z k v a , 1978. február 9.

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

a megtámadott fél ellentámadásának gyakorlása volt a fő feladat a berezina-hadgyakorlat harmadik napján. a szovjet hadsereg belorusz katonai körzetének alakulatai gyakorlatukon, amelyet a szovjet hadsereg fennállása közelgő hatvanadik évfordulójának is szentelnek, ezt a feladatot oldották meg sikeresen. az „északi”, fél, amely ellen „dél”, meglepetésszerű támadást hajtott végre, sikeresen bontakoztatta ki ellentámadását, a korszerű harc minden hagyományos eszközének bevetésével. észak kedden kezdett ellentámadását szerdán sikeresen fejlesztette tovább: nagyszabású légi- és tüzérségi előkészítés után gépesített gyalogsága és harckocsizó egységei áttörték „dél”, védelmét, a szárnyakon végrehajtott akciókkal bekerítették dél ellentámadásra készülő egységeit, és egy ejtőernyős ezredet is bevetettek az „ellenség”, vonalai mögött.

/folyt.köv./
8.35/1l

- 15 -

Nm 9.15

kk. 16./berezina folyt./il

a gyakorlat vezetője, miheil zajcev harcokszó vezetője-
des elégedett a csapatok eddigi teljesítményével: a nehéz tere-
pen, a téli időjárás minden hátrányát leküzdve, sikerrel oldják
meg a számukra megszabott feladatot. nagy érdeklődést tanusíta-
nak a gyakorlat iránt a meghívott külföldi megfigyelők, akik kö-
zött számos nato-ország képviselői is ott vannak. a megfigyelő-
ket a szovjetunió honvédelmi minisztériuma a helsinki aláírt
záróokmányok megfelelően hívta meg. a külföldi tiszteket fogad-
ta zajcev tábornok is.

..-

kk. 17. szaljut-6

ki il nt

m o s z k v a , 1978. február 9.

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

„egyedül maradt,, a szaljut-6 űrállomás, amelynek két
utasa, jurij romanyenko és georgij grecko pénteken kezdi meg
harmadik hónapját a világűrben: az űrállomással jelenleg csak
a szaljut-27 űrhajó van összekapcsolva. romanyenko és grecko
különböző megfigyeléseket, vizsgálatokat hajt végre, és ké-
szül további feladataira.

az űrállomás eddig minden vonatkozásban kiváló minősítést
szerzett: berendezései, műszerei kifogástalanul működnek, azo-
kat pedig, amelyek a természetes elhasználódás követke-
zőben pótlásra szorultak, kicserélték a progressz teherszállító
űrhajóval érkezett új berendezésekkel. különösen jól működik
az űrállomás „erőműve,, a három hatalmas szárnyon elhelyezett
naptelep. a hatvan négyzetméteres felületen elhelyezett nap-
elemek mintegy négy kilowatt kapacitásúak, és fennakadás nélkül
működnek. a „szárnyak,, automatikusan követik a napot, hogy min-
dig a lehető legnagyobb sugárzás érje felületüket, tengelyük
körül 340 fokos fordulatot tudnak leírni. amikor az űrhajón „éj-
szaka,, van, tehát a napelemeket nem világítják meg a sugarak, az
energiát a napelemek által feltöltött níkkel-kadmium akkumuláto-
rok szolgáltatják az űrhajóknak, valamint az űrállomás ezernél
több műszere, csaknem száz, különböző feladatot ellátó villany-
motorja számára.

/folyt.köv./
9.00/il

- 16 -

Nm 9.40

kk. 17./szaljut folyt./il

a napelemek kiválóan bírják a rendkívüli hőingadozást: amikor
a nap süti azokat, felületük mintegy nyolcvan fokra melegszik
fel, akkor viszont, amikor sötétbe kerülnek, minusz 130 fokig
hűlnek le - ennek ellenére fennakadás nélkül ellátják felada-
tukat, az áramtermelést. az űrállomásnak természetesen van tar-
talék energiatalepe arra az esetre, ha valamilyen oknál fogva
fennakadás következne be a naperőmű működésében.

..-

kk. 18. nicaragua

b-gr/so il up nt

m a n a g u a , 1978. febr.9./mti/

somoza diktatorikus rendszerét már nemcsak a dolgozók és
a haladó erők támadják, hanem szembefordultak vele az üzleti
élet képviselői is.

a törvényes ellenzék egyetlen pártja szerdán az elnök le-
mondását sürgető indítványt terjesztett a képviselőház elé. a
kongresszusban, miközben az épületet kormánycsapatok állig fel-
fegyverzett osztagai vették körül, a törvényhozás munkáját
irányító testület határozata azonban megakadályozta, hogy az
indítványt egyáltalán vitára bocsássák.

eduardo chamorro coronel, a konzervatív párt politikai
titkára kijelentette, hogy az ország lakosságának jelentős
része a politikai válságból kivezető utat már csak a fegyve-
res harcban látja. ezért minél tovább maradjon hivatalában a diktá-
tor, annál jobban erősödik a sandinista nemzeti felszabadítási
front. a konzervatív politikus pártja véleményét tomácsolva sejt-
tetni engedte, hogy a diktátor megdöntése érdekében hajlandók
lennének szövetségre lépni a kormányzó liberális nacionalista
párttal.

/folyt.köv./

- 17 -

9.10/il

Nm 9.50

kk. 18./nicaragua folyt./il

egy másik konzervatív képviselő kijelentette, hogy somoza lemondása után az ellenzéki pártok nem lenne kifogása az ellen, ha a jelenlegi kormánypárt egy másik képviselője venne át az elnöki tiszteket az 1981-ben esedékes választásokig.

az üzleti élet egy tekintélyes képviselője, orlando ruiz roman, a kereskedelmi kamara igazgatója ugyanakkor kifejtette, hogy a tőke hajlandó lenne még a baloldali szandinistákkal is együttműködni somoza ellen, mert korábbi álláspontjukkal ellentétben, most úgy gondolják, hogy a mozgalom hatalomra jutása nem veszélyeztetné a „vállalkozás szabadságát„./ap/

a somoza-diktatura közben további intézkedésekkel akadályozza a sajtó munkáját. amint a szomszédos costa rica fővárosában, san joséban erről értesültek, a diktátor utasítására elvágták egyes tömegtájékoztatási intézmények telefon- és telexvonalait./prensa latina/

m e x i k ó v á r o s

mexikóvárosban több mint 3000 diák és munkás békés tüntetést rendezett szerdán a nicaraguai néppel való szolidaritás jegyében. a tüntetők jelszavai elítélték a somoza-diktaturát, és a rezsimit tették felelőssé az országban kialakult politikai válságért és vérontásért./afp/

kk. 19. francia kommunisták, szocialisták

bd il kd p á r i z s , 1978. február 9.

baracs dénes , az mti tudósítója jelenti:

a közös program időszerűsítéséről folytatott tárgyalások felújítását elutasította, de a két választási forduló közötti politikai megállapodást lehetségesnek nyilvánította szerda esti sajtóértekezleten claude estier, a szocialista párt szóvivője, a párt országos titkára.
/folyt.köv./

- 18 -

9.15/11

Nm 9.15

kk. 19./francia folyt./il

claude estier, aki az igazgatóbizottság ülésének eredményét ismertette, kijelentette, hogy amennyiben a kommunista párt hajlandó ugyanúgy visszavonni jelöltjeit a jobb helyzetben lévő baloldali jelölt javára, mint ezt a szocialista párt teszi majd, az első választási fordulót követően a három baloldali párt kidolgozhat egy rövid politikai nyilatkozatot arról, hogy együtt kíván kormányozni a győzelem esetén. a szöveg meghatározná a legfőbb közös célkitűzéseket. a kormányprogramról és a kormány összetételéről az igazgató bizottság álláspontja szerint csak a választások második fordulója, azaz a baloldalon belüli parlamenti erőviszonyok ismeretében lehet majd tárgyalni. a két forduló közötti megbeszélések azt jelentenék, hogy a szocialisták „fenyegetés alatt„ tárgyalnának.

a L. humanité csütörtöki számában rené andrieu, a lap főszerkesztője megállapítja, hogy a szocialisták elutasították georges marchais tárgyalási felhívását. a szocialista párt érveit, hangsúlyozza andrieu, felette törekenyek.

↑
ami a második fordulóra való visszalépések kérdéseit illeti, andrieu megjegyzi, hogy a szocialista párt a múltban korántsem alkalmazta mindenütt a kommunisták irányában azt a „köztársasági fegyelmet„ /igy nevezi a francia baloldal az egymás jobb helyzetben lévő jelöltjeire való szavazás gyakorlatát/, amelynek most lelkes bajnoka. a nem kommunista baloldal a múltban túlságosan gyakran volt haszonélvezője a mi automatikus visszalépéseinknek, anélkül, hogy viszonzta volna ezt más vonalon. a kommunisták nem akarják vállalni azt a kockázatot, hogy áldásukat adják egy olyan politikához, amelynek kidolgozásában nem vettek részt. ami bennünket illet - írja andrieu -, továbbra is a franciák demokratikus reflexére apellálunk, hogy elérjük a közös program időszerűsítését célzó tárgyalás felújítását. minden szavazat, amely március 12-én a kommunistákra jut, növeli az esélyeket egy olyan kormány megalakítására, amely kommunista miniszterek vesznek részt, és amely a közös programot hajtja végre.
/folyt.köv./

ben

- 19 -

Nm 10.15

kk. 19./francia 2. folyt./11

a Le Figaro csütörtöki száma újabb közvéleménykutatási eredményt közöl, s eszerint a baloldal előnye valamelyest csökkent. a szavazatok 50 százalékát kapta volna meg a felmérés szerint február 1. és 3. között a baloldal, a voksok 44 százaléka jutott volna a kormánypártokra, a többi pedig a közbeeső formációkra. a baloldal e felmérés szerint hét fős többséggel rendelkezne a parlamentben.

Jacques Chirac, az RPR vezetője szerdán este a francia televízió „nyílt lapokkal” című adásában a baloldal esetleges győzelmének eshetőségére azt jósolta, hogy Mitterrandnak, mint miniszterelnöknek, szembe kellene néznie a kommunisták oldalátámadásaival, az RPR elutasító magatartásával, és tevékenységét valószínűleg „kissé korlátozná”, a köztársasági elnök. Chirac kijelentette, egy ilyen helyzetben nem lenne híve egy új elnök választásnak, alapvetőnek tekinti, hogy a hét évre választott államfő minden körülmények között kitöltse mandátumát. Chirac másfelől élesen támadta Jean-Jacques Servan-Schreibert, a kormánytöbbségben belül az RPR-rel szemben álló UDF-unió-a francia demokráciáért - első meghirdetőjét.

kk. 22. magyar-szovjet történelem együttműködés

ki 11 kd m o s z k v a , 1978. február 9./mti/

terjedelmes cikket közöl a szovjetunió tudományos akadémiájának folyóirata, a Voproszi Isztorii februári száma a magyar és a szovjet történészek együttműködéséről. a cikk szerzői: a. p. okladnyikov, a szovjet, és pach zsigmond páál, a magyar tudományos akadémia tagja ismertetik a két ország történelemből alakított vegyesbizottság tevékenységét, beszámolnak a tudományos konferenciákról, tanácskozásokról, a közös kutatásokról. a cikk hangsúlyozza: a két ország tudományos akadémiája minden segítséget megad a közös munkához, a történészek pedig szervesen vesznek részt az együttes program megvalósításában.

- 20 -

9.25/11

Nm 10'05

kk.20. gorskov az atomtengeralattjárókról

ki/ra kd m o s z k v a , 1978. február 9. /mti/

atomtengeralattjárókról közöl riportot csütörtökön a Pravda a szovjet fegyveres erők közelgő jubileuma, megalakulásuk 60. évfordulója alkalmából indított sorozatában. a cikkhez gorskov flottatengernagy, a szovjet hadiflotta főparancsnoka fűz megjegyzéseket.

„a rakétahordozó atomtengeralattjárók nemrég még fantasztikus ötletnek tűntek, ma viszont a tudományos-műszaki haladás legújabb eredményeit testesítik meg. flottánk számára ma nincsenek áthatolhatatlan távolságok, megközelíthetetlen térségek az óceánon. az atomtengeralattjárók ott teljesítenek szolgálatot, ahol azt a haza védelmének érdekei megkívánják, és addig maradnak az óceánon, ameddig erre szükség van, - írja a többi között a tengernagy.

„a flotta előtt álló feladatok sokrétűsége azonban azt kívánja meg, hogy a lehető legjobban hozzuk összhangba, egyensúlyozzuk ki fegyvernemeit. jelenlegi korszerű vízfeletti hajóinkat a magasszintű technika jellemzi. személyzetük, éppugy, mint az atomtengeralattjárók személyzete, „belakta”, az óceánt, sikerrel teljesíti kiképzési feladatait annak bármely körzetében. hajóink a haditengerészeti légierő repülőivel működnek együtt: ez a légierő is az egész világoceánon működik, és a flotta mobil csapásmérő erejének szerepét tölti be. igen nagy tengerészgyalogságunk mobilitása is, - hangoztatja a többi között gorskov. a szovjet flotta parancsnoka külön kiemeli: rendkívül megnőtt a személyi állomány szaktudása és általános műveltsége is: csaknem minden tisztnek van fel-foku képzettsége, több mint felüknek mérnöki képesítése. - tengerészek és tiszthelyettesek mintegy kilencven százaléka szerzett középfoku általános, illetve középfoku műszaki végzettséget.

„a korszerű flotta megteremtése a világ tudományos-műszaki színvonalán a szovjet emberek sikere és büszkesége, szocialista gazdaságunk növekvő lehetőségeinek bizonyítéka, - állapítja meg gorskov tengernagy a pravdában megjelent kommentárjában.

- 21 -

Nm 10'05

kk.21. ceausescu - izraeli kp

a-ht/ve/ai/ra nt bukarest, 1978. február 9./mti/

nicolae ceausescu, a román kommunista párt főtitkára szerdán bukarestben fogadta az izraeli kommunista párt küldöttségét, amelyet Uzi burstein, az izraeli kp központi bizottsága politikai bizottságának tagja vezet.

a tárgyaló felek a nemzetközi helyzet áttekintésekor kiemelték, hogy a közel-keleten olyan átfogó politikai rendezésre kell törekedni, amelyek keretében kivonják az 1967-es háború következtében megszállt arab területekről az izraeli csapatokat, és biztosítanak a palesztin arab nép törvényes nemzeti jogainak érvényesítését. rámutattak arra, hogy a rendezésnek szavatolnia kell a térség valamennyi állama, köztük izrael biztonságát és területi séríhetetlenségét. hangsúlyozták, hogy a közel-keleti béke megvalósításában rendkívül fontos az ENSZ keretében történő erőfeszítések fokozása, a közel-kelettel kapcsolatos genfi konferencia felújítása, amelyen részt venne valamennyi érdekelt fél, így a palesztinai felszabadítási szervezet is./agerpres/

kk.23. a jkszb kb plénuma

már/ra kd belgrád, 1978. február 9./mti/

belgrádban csütörtökön délelőtt összeült a jugoszláv kommunista szövetségének központi bizottsága. a plénum napirendjén a párt 11. kongresszusának összehívása, a kongresszusi irányelvek megvitatása és elfogadása szerepel.

az ülésen sztane dolanc, a jkszb elnöksége végrehajtó bizottságának titkára, a kongresszusi előkészítő bizottság elnöke tartott beszámolót a legmagasabb pártforum eddigi előkészületeiről, további menetéről és fő eszmei-politikai kérdéseiről.

a központi bizottság elé terjesztett kongresszusi irányelv-tervezet összefoglalja az elmúlt négy év szocialista építőmunkájának eredményeit, szól a felmerült nehézségekről és problémákról, meghatározza a következő időszak fő feladatait, s a jkszb politikájának alapvető irányait./márkus/

9.20/ra

Nm 10.20

-22 -

kk. 24. pravda - kubai kultúra

a-ht ve il ai nt moszkva, 1978. febr.9./mti/

az 1959-es kubai forradalom győzelmének eredményeként alapvető átalakítások történtek az ország életének minden területén, így gazdaságban, a társadalom építésében, és természetesen a kulturális életben is - írja a pravda csütörtöki számában Armando hart davalos, a kubai kommunista párt központi bizottsága politikai bizottságának tagja.

a cikkíró a továbbiakban rámutat arra, hogy 19 év alatt sokat fejlődött az ország kulturális élete. az utóbbi évek kulturális fejlődése közvetlenül összefügg a szocialista építéssel. a forradalom lehetővé tette a dolgozóknak, hogy korlátlanul részeshüljenek a kultúra javaiból. a népi hatalom megteremtésének már első éveiben nagy gondot fordítottak a nemzeti hagyományok felélesztésére, az irodalom és a művészet színvonalának emelésére. rendszeresen bővítették a képzőművészeti tanintézmények hálózatát. nagy lendületet öltött az öntevékeny művészeti mozgalom, amely a tömegek esztétikai és politikai nevelésének fontos eszköze.

a marxista-leninista tanítás - írja végezetül a szerző -, amely korunk legjelentősebb ideológiai ereje, új korszakot nyitott az emberiség szellemi életében. a kubai nép szempontjából, amely napjainkban olyan problémák megoldásán fáradozik, amelyeket a szovjetunióban annak idején sikerrel oldottak meg, a rendkívül fejlett, gazdag és szabad szovjet kultúra tanulmányozása és követésre méltó példa./taszsz/

kk. 25. hírek Lengyelországból

ba il kd varsó, 1978. február 9./mti/

varsóban ülést tartott a lengyel pártok központi egyeztető bizottsága a lemp, a lengyel egyesült paraszt-párt és a demokrata párt vezetőinek részvételével.

/folyt.köv./
9.40/il

- 23 -

Nm 10.25

kk. 25./hírek folyt./il

a tanácskozáson értékelték a vasárnap tartott tanácsválasztások lefolyását és eredményeit. rámutattak: a választások azt bizonyították, hogy a társadalom támogatja a nemzeti egységfront választási nyilatkozatában foglalt programot, amely a lemp hetedik kongresszusa és második országos értekezlete által kijelölt ut következetes folytatását tűzte ki célul. méltatták a választási kampány során felvetett állampolgári javaslatok jelentőségét. a bizottság értékesnek minősítette a tapasztalatokat, állást foglalt amellett, hogy a szejm egyik legközelebbi ülésén a parlament foglalkozzon a választásokkal és annak eredményeivel.

x x x

életbe lépett a lengyel minisztertanács rendelete a vajdák státusának szabályozásáról. e jogi aktus célja, hogy a lemp hatodik és hetedik kongresszusának határozataival összhangban tökéletesítse az országos közigazgatás rendszerét. a rendelet megerősíti a vajdák szerepét a vajdaság irányításában, és a korábbi helyzetnél pontosabban határozza meg státusukat, feladataikat és jogaikat./barabás jános/

-. -

kk. 26. dél-afrikai színészek

b-gr ve il mp nt

toronto, 1978. február 9./mti/

egy dél-afrikai színtársulatból, a négerekből álló jabula együttesből, amely két hétig turnézott Kanadában, 14-én menedékjogot kértek torontói bevándorlási hivataltól. a színészek attól tartanak, hogy hazájukba visszatérve nem kerülhetnék el a hatóságok zaklatásait és megtorló intézkedéseit azért, amiért „afrika két arca” című műsorukban maró gunnyal pellengérré állították a pretoriai rezsimet. a műsorban utaltak a pretoriai rezsim börtönében nemrégiben meggyilkolt steve biko néger polgárjogi harcos esetére is./reuter, afp, upi/

-. -

- 24 -

9.45/11

Nm 10.30

kk. 27. csád

b-lp il mp nt

n, d j a m e n a , 1978. febr. 9./mti/

felix malloum, csád köztársasági elnökének bejelentése szerint libia szerdán állítólag „nagyszabású katonai támadást”, intézett az ország ellen. malloum azzal a kéréssel fordult több országhoz, nyujtsanak katonai segítséget, és felkérte az ENSZ biztonsági tanácsát, foglalkozzék a kérdéssel. csád köztársasági elnöke szerdán n. djamenában tájékoztatta a fővárosban akreditált diplomáciai testületek vezetőit a libiával való határvitában kialakult helyzetről.

csád ENSZ-képviselője szerdán New Yorkban levelet juttatott el az ENSZ biztonsági tanácsának soros elnökéhez, amelyben kormánya az állítólagos libiai agresszió miatt kéri, hogy a biztonsági tanács sürgősen tárgyalja meg az ügyet./afp, ap, reuter/

-. -

kk. 28. belgrádi találkozó - Lityeraturmaja gazeta

ék il kd

m o s z k v a , 1978. február 9./mti/

a harmadik hete zárószakaszába lépett belgrádi találkozó résztvevői előtt egyetlen feladat áll: a több hónapos konzultáció eredményeit összegező dokumentum kidolgozása - írja b. nyilatkozat a lityeraturmaja gazeta legfrissebb számában.

a még helsinki ben elfogadott eljárási szabályok értelmében a résztvevők minden határozatot a konszenzus, azaz a teljes egyetértés elve alapján fogadnak el. egyes delegátusok azonban - mindenekelőtt az egyesült államok küldötte - ahelyett, hogy igyekeznének elősegíteni a dokumentum mielőbbi összeállítását és elfogadását, minden eszközzel hátráltatják azt. arthur goldberg, az egyesült államok küldöttségének vezetője felszólalásaiban ismételtén igyekszik meggyőzni hallgatóságát arról, hogy a belgrádi fórum első sorban nem az európai biztonság és együttműködés kérdéseinek megvitatására hivatott. az amerikai delegáció vezetője ehelyett a szocialista államok belügyeibe való beavatkozásra próbál jogot formálni. goldberg és pártfogói sehogysem akarják megérteni, hogy a szovjet nép és európa más szuverén népei nem engedik meg sem a beavatkozást, sem pedig a kioktatást.

/folyt.köv./
10.00/il

- 25 -

Nm 10.35

kk. 28./belgrádi folyt./il

az amerikai küldöttség belgrádi magatartásával módszeresen igyekszik megakadályozni, hogy megállapodást érjenek el a kulcskérdésekben. az európai biztonság és együttműködés megszilárdítását célzó egyetlen javaslatot sem terjesztett elő, sőt, minden konstruktív kezdeményezést igyekezett megbénítani. az amerikai delegáció a helsinki szellemében történő gazdasági együttműködés fejlesztése iránt sem nyilvánította ki érdekltségét. megakadályozták a legnagyobb kedvezmény elvének egyetemes alkalmazását célzó javaslat elfogadását, és elvetették a kulturális együttműködés bővítésére vonatkozó több konkrét javaslatot.

- a belgrádi találkozó megfigyelői körében az a benyomás alakul ki, hogy az amerikai küldöttség szándékosan élezi a helyzetet, a biztonság megszilárdítása és az együttműködés kiszélesítése helsinkiben kijelölt egyenes utjáról a viták és kölcsönös vádaskodások szűk zsákutcájába kívánja terelni a mesterséges akadályok leküzdésében még mindig bizó küldöttek többségét - írja a szovjet hetilap.

..-

kk. 29. szadat hamburgban

or il kd

b o n n , 1978. február 9.

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

csütörtökön kora délután hamburgba várják anvar szadat egyiptomi államfőt, aki washingtonból hazatérőben három napot tölt az nszk-ban. másfélórásra tervezett beszélgetés keretében tájékoztatja majd helmut schmidt nyugatnémet kancellárt az amerikai vezetőkkel folytatott eszmecserejéről, majd a délután folyamán bielefeldbe utazik, ahol két napot pihenéssel tölt.

szadat tájékoztatójától nem sokat várnak a nyugatnémet vezetők. már az egyiptomi elnök washingtoni tartózkodása során világossá vált, hogy carter amerikai elnök nem lendítette előre a közel-keleti tárgyalások menetét. az újabb amerikai kezdeményezés elmaradása azonban újabb diplomáciai erőfeszítésekre sarkallja bonnt.

/folyt.köv./
10.10/11

Nm 1040

- 26 -

kk. 29./szadat folyt./il

hivatalosan ugyan hangsúlyozzák, hogy nyugat-európának „nem szabad kitérnie a sorból”, és tekintettel kell lennie az egyesült államok érdekeinek prioritására, nem hivatalosan mégis a szövetségi köztársaság „kedvező közel-keleti lehetőségeiről”, beszélnek. nszk-beli politikai megfigyelők emlékeztetnek arra, hogy a nyugat-európai vezetők közül elsőként schmidt kancellár utazott kairóba szadat látványos jeruzsálemi látogatását követően. az nszk - összes európai szövetségese közül - a leghangosabban állt ki szadat kezdeményezése mellett. ez a magatartás némi kellemetlenséggel is járt az nszk és európai partnerei viszonyában. a hét elején a francia-nyugatnémet csúcstalálkozón a közel-keleti kérdést csak „érintőlegesen”, vitatták meg. franciaországnak - az nszk legfőbb kontinensbeli szövetségeseinek - másfajta elképzelései vannak az arab világban: jelentős segítséget nyújt az egyiptomi különutas politikát bíráló arab országok közül algériának és szíriának. az nszk viszont támogatja az egyiptomi-izraeli különbéke gondolatát, és arra szólítja fel izrael, hogy „menjen elébe”, szadatnak, elsősorban a megszállt arab területeken létesített izraeli települések felszámolásában.

..-

kk. 30. szocialista internacionálé

or il kd

b o n n , 1978. február 9.

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

hamburgban csütörtöktől kétnapos ülést tart a szocialista internacionálé irodája. huszonnyolc szocialista és szociáldemokrata párt vezetői willy brandtnak, az spd elnökének vezetésével elsősorban a nyugati világot nyomasztó munkanélküliség témakörét vitatják meg.

ez volt a témája annak a nagygyűlésnek is, amelyet szerdán este a tanácskozás résztvevői a hamburgi kongresszusi központban tartottak.

/folyt.köv./
10.15/11

Nm 1045

- 27 -

odvar norvli norvég miniszterelnök és joop den uyl volt holland kormányfő egyaránt hatékonyabb intézkedéseket sürgetett a munkanélküliség elleni harc nemzetközi összehangolására. a tanácskozás csütörtöki első napján hans apel nyugatnémet pénzügyminiszter és willy claes belga gazdasági miniszter tart vitaindító előadást a foglalkoztatáspolitikai problémáiról.

mint willy brandt, a szocialista internacionálé elnöke a tanácskozás előestéjén bonni nyilatkozatában jelezte, a gazdasági kérdések mellett számos külpolitikai téma is napirendre kerül. első helyen szerepel ezek között a közel-kelet. az iroda ülésével egyidőben rövid időre hamburgban tartózkodik majd anvar szadat egyiptomi államfő, aki schmidt kancellárral folytat megbeszéléseket. jóllehet az izraeli munkapárt képviselőjében az internacionálé tanácskozásán részt vesz simon peresz, az izraeli parlamenti ellenzék vezetője, megfigyelők szerint nem valószínű, hogy a két politikus találkoznék egymással.

a nemzetközi szociáldemokrácia korlátozott mértékben közvetítő szerepet szán magának az arab-izraeli konfliktus megoldásában. peresz az elmúlt napokban bonnban tárgyalt az spd vezetőivel, akik hetekkel korábban - titokban - fogadták a palesztinai felszabadítási szervezet megbízottait is. ez utóbbi tény az izraeli kormány bírálataát váltotta ki, csakugy, mint az a megállapodás, amelynek értelmében az nszk - franciaországgal közösen - „milan„ típusu rakétákat szállít szíriának. a bonni kormány hivatalos álláspontja egyben az spd elképzelését tükrözi: nem annyira a közel-keleti tárgyalások időszakában, mint inkább egy már megkötött megállapodás szavatolásakor játszhat nagy szerepet nyugat-európa, és ezen belül a kormányon lévő szocialista, szociáldemokrata pártok szövetsége.

a közel-kelet mellett a szocialista internacionálé a harmadik világ széles területeire kiterjeszti tevékenységét. hamburgban szó lesz egyebek között arról, hogy tokióban állandó képviselőtet nyitnak, előkészítik továbbá az iroda következő, nyugat-afrikában tartandó ülését is.

brandt vezetésével folyik a szocialista internacionálé új alapokmányának kidolgozása, amely - éppen a fejlődő országok bevonásával - szélesebb alapokra kívánja helyezni a szervezet tevékenységét.

győri sándor, az mti tudósítója jelenti:

új szakaszba lépett az egységes vietnam alkotmánytervezetének előkészítő munkálata. a pártvezetés egy korábbi határozatának megfelelően a tervezett új alaptörvényt széleskörű népi vitára bocsátják.

a vpk kb politikai bizottságának nemrég közzétett határozata szerint átfogó mozgósítást kell végrehajtani a tömegek körében az alkotmányvita jó megszervezésére. a mozgósítás a párt szervezeteire, intézményeire és tagjaira vár. a politikai bizottság az össznépi vitával kapcsolatban hármas irányelveket jelölt ki:

- 1./ fokozni kell a nép kollektív tulajdonosi jogát, mozgósítani kell az alkotmánytervezet tökéletesítésére;
- 2./ hozzá kell segíteni a kádereket és az embereket a szocializmus és jogi rendszere, az állampolgári jogok és köteleességek megértéséhez;
- 3./ erősíteni kell a káderek és a nép hazafias érzelmeit, fokozni a termelési versenyeket, emelni a termelékenységét az állami terv teljesítése érdekében.

az országos vita 1978 közepén fejeződik be. első szakaszában magas rangú párt-, állami, katonai és népfrent tisztviselők, nemzetgyűlési és néptanácsosi képviselők vitatják meg az alkotmánytervezetet, az ennek nyomán megfogalmazott tervezetet - második szakaszként - széles vitára bocsátják.

a politikai bizottság direktívái emlékeztetnek rá, hogy az 1946-os első alkotmány rögzítette a frissen elnyert függetlenséget. az 1954-es második alaptörvény összegezte a vietnami forradalom addigi eredményeit, kijelölte északon a szocialista fejlődés útját, illetve azt, hogy a vdk-nak a dél felszabadításáért, a nemzet újraegyesítéséért folytatott küzdelem szilárd bázisává kell válnia. a győzelmes történelmi harc lezárult, s napjainkban, a megváltozott helyzetnek megfelelően, új alaptörvény kell: a vietnami szocialista köztársaság alkotmánya.

kk. 33. japán lockheed-botrány
b-kf il mp nt t o k i ó, 1978. február 9./mti/

a kormányzópárt vezető tagjait, köztük egykori minisztere-
ket vádoló tanuvallomások hangzottak el az immár második évébe
lépő japán lockheed-perben.

a per háttérében - mint ismeretes - az amerikai lockheed
repülőgépgyártó cég világméretű megvesztegetési botránya, a cég
és a japán üzleti-politikai élet neves személyiségeinek törvény-
be ütköző üzemei állnak. a vádlottak között van tanaka kakuei
volt miniszterelnök, kodama josio egykori hadiszállító és szél-
sőjobboldali pártvezér, valamint más vezető politikusok, üzlet-
emberek. a per ijesztő méretű megvesztegetésekre vetett fényt.

a legutóbbi fejlemények kellemetlen meglepetést hoztak a
kormányzó liberális demokrata párt számára: a repülőgépeket im-
portáló marubeni kereskedelmi társaság egykori igazgatójának ta-
nuvallomása szerint további hat politikus, köztük három egykori
miniszter és három jelenlegi kormánypárti képviselő fogadott el
megvesztegetési pénzeket. ezt a vallomást a lockheed társaság
volt elnökhelyettese, a. c. kotchian is megerősítette.

az ellenzéki pártok további szigorú vizsgálatokat követelnek,
a botrány háttérének maradéktalan feltárását. a kormánypárton be-
lül ugyanakkor annak fényében vizsgálják a legújabb fejleményeket,
hogy azok mennyiben befolyásolják a párt vezetéséért folytatott
belső harcot./adn/

--

kk. 32., tájkép csata után, /időjárás/

b-lp/ il mp nt chicago, boston, 1978. február 9./mti/

„olyan, mintha megállt volna az idő, - jegyezte meg az egyik
amerikai kormánytisztviselő, miután visszatért arról a szemleut-
ról, amelyen felmérte az egyesült államok északkeleti részén hét-
fő óta tartó itéletidő pusztításait.

/folyt.köv./
11.00/il

- 30 -

Nuv AA-AS

kk. 32./tájképfolyt./il

massachusetts szövetségi állam kormányzója az anyagi kárt
sokmillió dollárba becsülte. bostonra a hóvihar csúcsforgalom
idején csapott le: a város fő utvonalaín egyszerre háromezer
személy- és teherautó vált mozgásképtelenné, és árvázkodik el-
hagyottan.

carter amerikai elnök elemi csapás sújtotta területnek
nyilvánította massachusetts, connecticut és rhode island álla-
mokat és elrendelte: hozzanak létre légihidat a hadsereg alaku-
latainak odaszállítására. több mint ezer katonát, 6500 nemzeti
gárdistát kértek segítségül az észak-keleti államok.

new york városa lassan eszmél a hóvihar okozta benualtságá-
ból. jelentések szerint a városi közlekedés már 50 százalékában
helyreállt, és ismét üzemel az összes new york-i repülőtér.

bostonban 68 centiméteres a hó. a rendőrség 119 fosztogatót
tartóztatott le, s a nemzeti gárda járőrei cirkálnak a városban,
hogy megakadályozzák a további bűnözést. még csütörtökön is 40
ezer bostoni lakás áramszolgáltatás nélkül maradt. a hóvihar-
nak egyébként eddig 72 halálos áldozata van, 11 ezer embernek kel-
lett elhagynia lakóhelyét az áradások előtt menekülve.

míg az egyesült államok észak-keleti részén folynak a menté-
si munkálatok, a nyugati partvidéken, californiában örömmel fo-
gadták a napokban lezuduló esőt. feltöltődtek a szárazság
miatt megcsappant víztározók, és jól jött a csapadék a száraz föld-
nek is, de a californiai
hegyekből hólavínákat, a szövetségi állam más részéről áradás-
veszélyt és viharos időt jelentettek./up... reuter/

--

kk. 35. bertolt brecht évforduló

1978. február 9./mti/

a-hj/gi il ai nt

február 10.-én ünnepli a világ bertolt brecht születésének
80. évfordulóját. az évforduló tiszteletére rendezett események
sorában kiemelkedő helyet foglalnak el az ndk-beli brecht-napok.
a február 10.-15. között megtartandó rendezvény-sorozaton
a világ színházi szakemberei, alkotói, tudósai, több politikus
részvételével „művészet és politika,“ címmel többnapos tanács-
kozáson cserélik ki nézeteiket a politikailag elkötelezett szín-
házzól.

/folyt.köv./
11.05/il

- 31 -

Nuv AA-20

kk. 35./bertolt brecht folyt./il

a berliner ensemble - a brecht alapította színház - felújítja a „galileo galilei” című darabot, és ugyanezt a művet mutatja be berlini vendégjátékán a hazánkban is ismert világhírű taganka-színház. a moszkvai vendégek előadják a „szecsuanai jó lélek” című drámát is, amely ljubimov rendezésében eddig 700 előadást ért meg.

nyolc hónapig tartó átalakítás után az évfordulóra nyílik meg a berlini brecht-ház, ahol bertolt brecht életének utolsó éveiben élt feleségével, helene weigel színésznővel. a házaspár lakószobáit eredeti formájukban őrizték meg, az épület földszintjén azonban 50 személy fogadására alkalmas kiállító-, illetve előadótermet alakítottak ki. ez lesz a brecht- napok leg-rangosabb eseményeinek színhelye. az épületben berendezett különleges könyvesboltban brecht életművével összefüggő könyveket, lemezeket és plakátokat vásárolhatnak az érdeklődők.

az évforduló alkalmából több érdekes kiadvány is megjelent az ndk-ban: a henschel-kiadó „színházi írások”, címen válogatást adott közre brecht elméleti írásaiból és cikkeiből, amelyek a 20-as évek színházával, a színjátszás művészetével, a színházi munka és a politika kapcsolatával foglalkoznak. dr. ernst schumacher professzor, a neves színháztudós és kritikus képes brecht-életrajtot állított össze.

megjelenik az ndk-ban egy 40. nagy alaku tablóból álló album is, amelynek képanyaga brecht életművét és annak társadalmi hátterét illusztrálja. a tablóból kiállítás is rendezhető.

az ndk lemezkiadásában is jelentős helyet kap az évforduló. lemezekre rögzítették és most újra kiadták a „kurázi mama”, és „a kommün napjai”, című brecht-darabok berliner ensemble-beli előadásait, valamint érdekes hangdokumentumokat a színház munkájából, brecht vezette próbákról, és brecht nek az amerikai-ellenes tevékenységet vizsgáló bizottság kihallgatásán elhangzott szavait. felújítják brecht műveinek film- és tévé-változatait is.

a német szövetségi köztársaságban hasonlóképpen több bemutatóval emlékeznek meg az évfordulóról.

magyarországon az évforduló alkalmából mutatja be a madách színház- eddigi nyolc brecht-bemutatója után - a mahagonyny tündöklése és bukása, című song-operát.

/folyt.köv./
11.13/il

Nm 11.13

- 32 -

kk. 35./ bertolt brecht ...2. folyt./il

március 6-10. között hazai és ndk-beli művészek és tudósok részvételével brecht- napokat rendez a budapesti ndk kulturcentrum. budapesten, pécsen és szegeden az egyetemeken brecht-kollokvumokat tartanak./összeállította: horváth julia

..-

kk. 34. dajan, saron az izraeli településekről

b-pn il mp nt new york, tel-aviv, 1978. febr.9./mti/

az egyesült államokba érkezett mose dajan, izraeli külügyminiszter szerdán new yorkban, az amerikai zsidó közösségek vezetőivel tartott találkozásán leszögezte, izrael nem szándékozik felszámolni a megszállt arab területeken létesített zsidótelepüléseket.

carter elnök ez ügyben előző nap elhangzott bíráló szavaira válaszolva dajan kijelentette: a települések létrehozását lehet törvénytelennek tartani, de véleménye szerint ez nem törvényesség, vagy törvénytelenesség kérdése. különben is izrael betartotta az egyesült államoknak adott szavát, miszerint a közeli jövőben nem létesít újabb falvakat a megszállt területeken. ez az ígéret azonban nem vonatkozik a meglévő katonai táborok helyén létrehozandó „polgári”, településekre.

az izraeli külügyminiszter hangoztatta, hogy a jelenlegi körülmények között, amikor egyiptom és jordánia a megszállt területek teljes kiürítését, és az ott létesített izraeli települések felszámolását követeli, „lehetetlen a békemegállapodás”, „szadatnak el kell döntenie - jelentette ki dajan -, engedményeket akar-e kicsikarni izraeltól, vagy bekét akar kötni vele”, a jelenlegi izraeli kormány már eddig is sokkal több engedményt tett, mint bármelyik elődje - állította -, de „feltétel nélküli megadásra”, nem hajlandó.

tel-avivban ariel saron földművelési miniszter szerdai tv-nyilatkozata nemcsak megerősítette, de némileg ki is egészítette dajan szavait. saron ugyancsak leszögezte, hogy a sinai-félsziget északi részén lévő izraeli települések ott is maradnak,

/folyt.köv./
11.20/il

Nm 11.20

- 33 -

kk. 34./dajan folyt./il

a jordán folyó megszállt nyugati partján pedig három katonai tábor helyén polgári falvakat hoznak létre. sőt, az új települési tervek is elkészültek már, amelyeket hamarosan a kormány elé bocsátanak jóváhagyásra.

az izraeli „héjákhöz”, számító saron kijelentette: miután megtörténik az izraeli katonai kivonulás sinairól, izrael „védelme”, teszi szükségessé a zsidó települések fenntartását.
/ap, upi, reuter/

--

kk 36. magyar-szovjet rádiós egyezmény

ki/um kd m o s z k v a , 1978. február 9.

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

öt évre szóló együttműködési egyezményt és kétéves munkatervet írtak alá moszkvában csütörtökön a magyar rádió és a szovjetunió állami rádióbizottsága között. az okmányokat dr. hárs istván, a magyar rádió elnöke és szergej lapin, a szovjetunió állami rádió és televízió bizottságának elnöke írta alá.

televízió és

a dokumentumok tartalmazzák, milyen műsorokat cserél a két rádió a következő öt, illetve két esztendőben. megállapodás jött létre arról, hogy a két rádió kölcsönösen megemlékezik egymás nemzeti ünnepéről, évfordulójáról. a szovjetunióban például megemlékeznek a magyar tanácskormányzás kikiáltásának, valamint a kommunista párt megalakulásának hatvanadik évfordulójáról. a magyar rádió műsorokat szentel a lenini komszomol és a szovjet hadsereg megalakulása 60. évfordulójának.

a magyar rádió a szovjet rádiósok segítségével műsorokat készít a szovjetunió nagy építkezéseiről, így a bajkál-amur vasutvonalról, a szovjet fiatalok életéről. a szovjet rádiósok beszámolnak a magyarországon folyó szocialista építés sikereiről, az mszmp xi. kongresszusa határozatainak megvalósításáról. kölcsönösen fokozzák egymás eredményeinek megismertetését, népszerűsítését. a műsorcsere keretében további műsorokat készítenek egymás testvérvárosairól, anyagokat küldenek egymásnak a két ország tudományos-műszaki eredményeiről, az új felfedezésekről. a munkaterv értelmében különösen kislelesedik a zenei, irodalmi és drámai műsorok cseréje. mindkét fél megrendezi a másik fél rádiójának napját.

/folyt.köv./

- 34 -

11.35/um
Nuv 11.50

kk 36./magyar-szovjet...folyt./um

a magyar rádió és televízió küldöttsége moszkvában részt vett a szocialista országok rádió- és televíziós vezetőinek munkaértkezeletén. a magyar küldöttséget a tanácskozáson tömpe istván, az állami rádió és televízió bizottság elnöke vezette.

--

kk 37. szadat londonban

lb/um kd l o n d o n , 1978. február 9./mti/

anvar szadat csütörtökön délelőtt az egyesült államokból visszatérőben rövid megállót tartott londonban. az egyiptomi elnök el sem hagyta a heathrow-repülőteret, az egyik kormányfői fogadóban tájékoztatta james callaghan miniszterelnököt és dr. david owen külügyminisztert az amerikai elnökkel és a kongresszusi tagokkal folytatott eszmecsereiről./lászló/

--

kk. 39. nato országok-katonai kiadások

b-gr il vop ng b r ü s s z e l , 1978. febr.9./mti/

a nato európai főhadiszállásán legutóbb közzétett adatok arról tanuskodnak, hogy a nato-országokban 1977-ben fegyverkezésre fordított összegek alaposan túlszárnyalták még az előző évi hatalmas kiadásokat is, és meghaladták a 165 milliárd dollárt. ily módon a katonai kiadásokból európai nato-tagállamok minden egyes polgárára évi 169 dollár jut, míg az egyesült államokban átlagosan 391 dollár.

brüsszelben nyilvánosságra hozott adatok szerint az egyes országok hazai nemzeti termékük alább felsorolt hányadát fordítják katonai költségvetésükre: belgium 3,3 százalék, dánia 2,5 százalék, franciaország 3,9 százalék, nszk 3,4 százalék, olaszország 2,5 százalék, hollandia 3,3 százalék, norvégia 3,1 százalék, portugália 3,3 százalék, nagy-britannia 4,9, kanada 2 százalék, és az egyesült államok 5,5 százalék./taszsz/

--

- 35 -

12.30/ll
Nuv 12.45

kk 39. rövid hírek

1978. február 9./mti/

b-lp/um mp no

n a i r o b : diplomáciai kapcsolatok

kenya és uganda az elmúlt két év feszült viszonya után rendezte kapcsolatait - jelentették be szerdán kampalában. a döntést azt követően hozták nyilvánosságra, hogy muja waiyaki kenyai külügyminiszter a héten az ugandai fővárosban idi amin elnökkel tárgyalt. a két ország elhatározta, hogy rendezetlen kérdéseinek megoldására közös bizottságokat állít fel, és nagyköveti szinten felveszi egymással a diplomáciai kapcsolatot. /ap, afp/

p e r u : éhségstrájk

peruban éhségstrájkba kezdett ötvennégy szak szervezeti vezető. a sztrájkolók a politikai foglyok szabadonbocsátását, a száműzöttek hazatérésének engedélyezését és a múlt év júliusában lezajlott általános sztrájkok után elbocsátott dolgozók munkaviszonyának a helyreállítását követelik. /afp/

p á r i z s : jules verne

jules verne születésének 150. évfordulója alkalmából a párizsi hachette könyvkiadó megjelentette a világhírű regényíró összes művei új kiadásának nyolcadik kötetét. az unesco egyik felmérése szerint az utóbbi tíz évben jules verne harmadik volt azoknak a szerzőknek a sorában, akiknek műveit a világ legtöbb nyelvére lefordították: huszonöt országban összesen 1500 kiadást értek meg regényei. /adn/

p á r i z s : elrabolt bíró

a rendőrség szerdáról csütörtökre virradó éjjel egy Lyon környéki erdőben, fához kötözve megtalálta noel daix törvényszéki bírót, akit hétfőn este raboltak el lyoni otthona közelében, az utcán. az emberrablás motivuma mindmáig nem világos, hiszen a banditák sem váltságdíjat nem követeltek, sem nyilatkozatot nem tettek. megfigyelők arra hívják fel a figyelmet, hogy Lyonban az alvilág valóságos hadviselést folytat az igazságszolgáltatás apparátusával szemben. 1975 júliusában ebben a városban gyilkolták meg francois renaud bírót, aki felgöngyölítette a „lyoniak bandája”, néven ismert bűnszövetkezetet. /mti/

/folyt. köv./

- 36 -

12.53/um

Nm 13'05

kk 39. /rövid .../ um

uj - d e l h i : busz-szerencsétlenség

ötvenhárman meghaltak, tizenkét ember megsebesült, amikor szerdán az indiai uttar pradesh szövetségi államban egy zarándokokkal zsúfolt autóbusz egy folyóba zuhant. a zarándokok allahabadból hazafelé tartottak. /ap, dpa/

--

kk 40. brezsnyev - kitüntetésátadás

ék-/um kd mo s z k v a , 1978. február 9./mti/

leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke csütörtökön a moszkvai kremlben a szocialista munka hőse kitüntető címet és az azzal járó lenin-rendet, és sarló és kalapács aranyéremet nyújtotta át fjodor kulakovnak, az szkp kb politikai bizottsága tagjának, a központi bizottság titkárának.

a kitüntetés-átadásnál jelen voltak viktor grisin, andrej kirilenko, kirill mazurov, arvid pelse, dmitrij usztyinov, az szkp kb politikai bizottságának tagjai, valamint több más párt- és állami vezető is.

leonyid brezsnyev a kitüntetés átadásakor mondott beszédében rámutatott, hogy a 60. születésnapját ünneplő fjodor kulakov egész élete, tevékenysége elszakíthatatlanul kapcsolódik a lenini pártnak október halhatatlan eszméi, a kommunizmus építése eszméinek valóra váltásáért kifejtett tevékenységéhez. fjodor kulakov mezőgazdasági szakemberként, pártmunkásként, majd a politikai bizottság tagjaként és a központi bizottság titkáraként egész életét a szovjet mezőgazdaság felvirágoztatásának szentelte.

fjodor kulakov meleg szavakkal mondott köszönetet a párt és a nép bizalmáért, a magas elismerésért. /pék/

--

13.23/um

Ké 13'50

Nm 13'55

- 37 -

kk 41. szadat és callaghan sajtóértekezlete

lb/um kd London, 1978. február 9. /mti/

callaghan és szadat a tájékoztató után közös sajtóértekezletet tartott a londoni repülőtéren. szadat kifejezte reményét, hogy az 1973. októberi háború az utolsó háború volt a közel-keleten, mert a térség problémái békés uton is megoldhatók. az egyiptomi elnök keveset beszélt arról, hogy washingtoni tárgyalásai mennyiben támasztották alá ezt a reményét, helyette callaghan miniszterelnök igyekezett biztosítani a sajtót arról, hogy a washingtoni megbeszélések „nyilvánvalóan sikeresek”, voltak.

a két vezető kölcsönösen bókolta egymásnak. callaghan dícsérte szadat „rugalmasságát”, a békekezdeményezésben, szadat pedig köszönte a brit kormánynek az erőfeszítéseket a külön tárgyalások lendületének fenntartásáért. külön hangsúlyozta, mennyire hálás az angol közvéleménynek, amely számos személyes üzenetben tolmácsolta neki, hogy melegen támogatja kezdeményezését.

szadat és callaghan egyetértett abban, hogy addig nem lehet tartós béke a közel-keleten, amíg izrael nem érzi magát biztonságban határain belül. /lászló balázs/

--

kk. 42. magyar zeneművészek madridban

leh il kd madrid, 1978. február 9. /mti/

szerdán este a madridi zarzuela színházban simon albert vezényletével bach-hangversenyt adott a budapesti zeneakadémia kamarazenekara. az est szólistái kocsis zoltán és schniff andrás zongoraművészek voltak. a műsort záró kettős zongoraverseny után színházat zsufolásig megtöltő közönség tomboló ünneplésben részesítette a magyar művészeket.

a nagyszerű hangverseny után a színház szalonjában perczel lászló, a magyar népköztársaság madridi nagykövete kók-télon látta vendégül a spanyol külügyminisztérium meghívott vezetőit, az előadáson szerepelt művészeket és a zenekar tagjait.

/lehel/
13.30/11
Ké 13.50
Nm 14.00

--

- 38 -

kk. 44. vietnam—kambodzsa - tudósítói

gy il kd hanoi, 1978. február 9.

győri sándor, az mti tudósítója írja:

öt nap telt el az újabb vietnami kormánynyilatkozat közzététele óta, de phnom penh mindaddig nem adott hivatalos választ a vszk rendezési célzó javaslataira. egyes nyugati hírügynökségek közvetett válaszként értelmezik azt, hogy a phnom penh-rádió továbbra is „az agresszorok elleni küzdelemre”, szólítja fel kambodzsa hadseregét és lakosságát.

hanoiban emlékeztetnek rá, hogy kambodzsa teljesen figyelmen kívül hagyta a vszk 1977. december 31-i nyilatkozatát, s tovább folytatta a vietnami területek elleni provokációt, összekapcsolva ezeket egy mind szélesebbé és durvább hangneművé váló propagandahadjárral.

a legújabb vietnami kezdeményezés a harcok azonnali megszüntetését, az erőszak és az egymás belügyeibe való beavatkozás kizárását célzó egyezményt, továbbá az érdekek kölcsönös tisztelgésben tartását szem előtt tartó határszerződés megkötését indítványozza. figyelemre méltó, hogy a vietnami kormányfő fontos, a javasolt egyezmények gyakorlati végrehajtását megkönnyítő kiegészítő lépéseket is javasolt.

hanoinak az az indítványa, hogy a többi között nemzetközi felügyelettel garantálják a megállapodások végrehajtását, a vszk jóindulatát és valóságos rendezési szándékát igazolja. megfigyelők utának rá, hogy vietnam messzemenően a realitásokból indul ki, amikor az egyesült nemzetek szervezetét és az el nem kötelezett országokat jelölte meg lehetséges partnereként egy nemzetközi felügyelő testület létrehozásában. /mind a két indokinaí ország egyaránt tagja a világszervezetnek és az el nem kötelezettek mozgalmának./ a sokoldalú javaslathoz tartozik még olyan típusú intézmények fölállításának lehetősége, amelyekre vietnamban és laosban volt példa 1954-ben és 1962-ben.

a vietnam hangja rádióállomás kommentárjában megállapította: a világközvélemény azt tapasztalja, hogy vietnam nagy türelemmel és önuralommal cselekszik, és önvédelmi akcióira a kambodzsa betörések kényszerítik. várjuk, miként válaszolnak a kambodzsa hatóságok február 5-i nyilatkozatunkra. ha továbbra is semmi beveszik jóakaratumkat, s nem hagynak fel területsértő akcióikkal, világossá válik a világközvélemény számára, hogy phnom penh vietnam-ellenes rágalmozásai tulajdonképpen a kambodzsa nép félrevezetésére szolgálnak.

--

- 39 -

13.40/11
Nm 14.05

kk. 43. szovjetunió-spanyolország - évforduló

Leh il kd m a d r i d , 1978. február 9. /mti/

egy éve állították helyre nagyköveti szinten a diplomáciai kapcsolatokat a szovjetunió és spanyolország között. az évfordulón több spanyol lap értékeli a kapcsolatoknak az eltelt egy esztendő alatt történt fejlődését, és részletesen közli azokat a nyilatkozatokat, amelyeket ebből az alkalomból marcelino orreja aguirre külügyminiszter a novoje vremja című szovjet hetilapnak, juan antonio samaranch spanyolország moszkvai nagykövete a novosztji hírügynökségnek, illetve szergej bogomolov, a szovjetunió madridi nagykövete az efe spanyol hírügynökségnek adott.

torello,

a külügyminiszter nyilatkozatában elégedetten szólt a kapcsolatok fejlődéséről. hasonló meglepettség csendült ki bogomolov szovjet nagykövet nyilatkozatából is, aki egy kérdésre válaszolva kijelentette, hogy spanyolországban a nato-ba való esetleges belépése kapcsán a szovjetunió nem kíván beavatkozni a spanyol nép belső döntéseibe, de hozzáfűzte, hogy európa számára most éppen az a legsürgősebb, hogy a politikai enyhülést katonai enyhülés kövesse. samaranch nagykövet nyilatkozatában bejelentette, hogy kölcsönösen „fontos látogatásokra” kerül sor a két ország között./lehel/

--

kk 45. bartók-bemutató londonban

lb/um ng l o n d o n , 1978. február 9. /mti/

az angol nemzeti operaház hat év után újra műsorára tűzte bartók béla „a kékszakállu herceg vára.” című operáját. a műsor másik darabja ezuttal mintegy stíluskontraszként puccini „gianni schicchi.” című egyfelvonásosa. a kékszakállu herceg szerepét gwynne howell, juditot elizabeth connell énekelte. az egyszerűségükben is sejtelmes díszleteket ralph koltay tervezte, akárcsak a nemzeti színházban molnár ferenc „a testőr.” című darabjánál.

az angol zenekritika elismerő méltatásokban üdvözölte a bemutatót, és kifejezte reményét, hogy a modern operairodalom remeke ezuttal szélesebb közönséget is meghódít londonban.
/lászló balázs/

--

- 40 -

13.45/um

Nm 14.10

kk 46. scsaranszkij - apn

a-fl/um ml ng m o s z k v a , 1978. február 9. /mti/

nyugati szervezetek és tömegtájékoztatási eszközök széles körű propagandakampányt indítottak anatóliji scsaranszkij szovjet állampolgár ügyében, azt állítva róla, hogy „az állampolgári jogok harcosa,” „a zsidók izraelbe történő kivándorlásáért küzdő aktivista,” „a helsinki megállapodások végrehajtásáért küzdő személy,” s ezért a tevékenységéért kívánják most bíróság elé állítani a szovjetunióban.

vlagyimir liszenkov, az apn szovjet sajtóügynökség szemleírója a nyugati propaganda szerint „ártatlanul bűnhődő,” scsaranszkij tevékenységét ismertette emlékeztet rá: sz. lipavszkij, scsaranszkij egyik közeli barátja a szovjetunió legfelsőbb tanácsához, az egyesült államok kongresszusához és az egyesült nemzetek szervezetéhez intézett nyílt, az izvesztija című napilap által is ismertetett levelében beszámolt arról, hogy ő és scsaranszkij szoros kapcsolatokat tartottak fenn magukat „másképp gondolkodóknak,” nevező szovjet állampolgárok maroknyi csoportjával. ez a társaság, tagjainak beismerése szerint is, arra törekedett, hogy az emberi jogok „szovjetunióbeli megsértéséről,” a zsidókkal szembeni megkülönböztetésről, szóló koholmányok terjesztésével kezére járjon a nyugaton kibontakoztatott szovjetellenes propagandának.

nyugaton fel is figyeltek tevékenységükre. lipavszkij beszámolója szerint szoros kapcsolatok alakultak ki a „másképp gondolkodók,” valamint néhány moszkvában dolgozó külföldi újságíró és külföldi diplomata között. az „aktivisták,” lakásán gyakori vendégek lettek különböző szovjetellenes emigráns és cionista szervezetek megbízottai. ezek a megbízottak azonban nem érték be azzal, hogy érvek kaptak szovjetellenes propagandájukhoz. információkat kertek honvédelmi célokat szolgáló szovjet intézmények és üzemek tevékenységéről is. a megállapodást gyorsan megkötötték, és az értesülések összegyűjtésével és külföldre továbbításával a 29 éves anatóliji scsaranszkijt, az egyik moszkvai tudományos kutatóintézet munkatársát bízták meg.

1977 márciusában scsaranszkijt letartóztatták. jelenleg vizsgálat folyik ellene. a felderítendő ügy bonyolultságára való tekintettel a vizsgálati eljárást - a szovjetunió főügyésének utasítására - további hat hónapra meghosszabbították.
/apn/

--
- 41 -

13.55/um

Nm 14.15

kk 47. nszk - neonácik

a-hj/um ml

b o n n , 1978. február 9. /mti/

neonáci elemek szerdán regensburgban megtámadták a német kommunista párt két tagját, akik a pártnak a közelgő bajorországi tartományi választások alkalmából készített plakátjait helyezték el.

ezzel egyidejűleg a város több kerületében betörték azokat a kirakatokat, amelyeken az nkp választási plakátjai voltak olvashatók.

a német kommunista párt helyi szervezete tiltakozott a botrányos akció ellen, és követelte a tettesek felkutatását és megbüntetését. /taszsz/

--

kk 48. haderőcsökkentési tárgyalások

sz/um ng

b é c s , 1978. február 9. /mti/

csütörtökön bécsben megtartották a közép-európai fegyveres erők és fegyverzetek kölcsönös csökkentéséről folyó tanácskozássorozat 159. plenáris ülését. a jiri meisner nagykövetnek, a csehszlovák küldöttség vezetőjének elnökletével megtartott ülésen fodor zoltán nagykövet, a magyar küldöttség vezetője szólalt fel.

a magyar delegátus sajnálattal állapította meg, hogy az 1977-es év - a meglévő lehetőségek ellenére - nem hozott konkrét eredményeket a tárgyalásokon. a négy teljes joggal részvevő szocialista ország 1976 és 1977 folyamán több kompromisszumos jellegű lépést tett az előrehaladás érdekében, a nato-országok azonban adósaik maradtak a megfelelő ellenjavaslatokkal. helyett azt várták, hogy csak a szocialista országok tegyenek engedményeket.

az új tömegpusztító fegyverek gyártását és Európába történő telepítését célzó nato-tervek nem szolgálják a nemzetközi légkör javulását, és hátráltatják a katonai enyhülés ügyének kedvező alakulását - állapította meg fodor zoltán nagykövet, majd rámutatott, hogy a nato-országok álláspontja immár több mint 4 éve változatlan a szárazföldi erők ugynevezett, "kölcsönös plafonja", kérdésében is.

/folyt.köv./

- 42 -

14.15/um

Nw 14³⁰

kk 48. /haderőcsökkentési...folyt./um

egy-egy nato-országok nemzetközi egyezményben rögzített lehetőségét szerétnének kapni közép-európai fegyveres erők növelésére. ez ellentmondana a bécsi tárgyalások céljának és szellemének is.

a magyar delegátus végezetül felszólította a nyugati országok küldöttségeit, hogy vizsgálják felül a közös plafon kérdésében elfoglalt álláspontjukat, és fogadják el a szocialista országok nemzeti kötelezettségre épülő javaslatait.

a haderőcsökkentési tárgyalások következő plenáris ülését jövő csütörtökön tartják meg. /szabó zoltán/

--

kk 49. Leszerelési bizottság - domokos mátyás

sz/um ng

g e n f , 1978. február 9. /mti/

csütörtökön genfben újabb ülést tartott a Leszerelési bizottság. a tanácskozáson felszólalt dr. domokos mátyás nagykövet, a magyar küldöttség vezetője is.

a Leszerelési tárgyalások jelenlegi állását elemezve a magyar küldött megállapította: általános az az igény, hogy a tanácskozások az év végére határozott eredményeket hozzanak a fegyverkezési verseny megállításában és visszafordításában. enélkül egyre nehezebbé válik a nemzetközi helyzet pozitív folyamatainak fenntartása és megszilárdítása.

a Leszereléssel foglalkozó fórumok tevékenysége határozottan megélt annak hatására, hogy világszerte felismerték az állandóan növekvő fegyverkezési verseny veszélyeit. a haladó társadalmi és politikai mozgalmak is egyre nagyobb befolyást gyakorolnak a nemzetközi légkör alakulására és a Leszerelési tárgyalásokra - mutatott rá domokos mátyás nagykövet, majd a Leszerelési bizottság előtt álló leglényegesebb feladatként a jelenleg folyó tárgyalások minél előbbi sikeres befejezését jelezte meg. elsőként a nukleáris kísérletek teljes betiltására vonatkozó nemzetközi szerződést kell kidolgozni - mondotta -, majd tárgyalásokat kell kezdeni az atomfegyverek gyártásának egyidejű beszüntetéséről, valamint a felhalmozódott atomfegyverkészletek megsemmisítéséről. a szovjetunióknak a nukleáris Leszerelésre tett újabb javaslatai lényegesen javítják a tárgyalások sikeres lefolytatásának lehetőségeit.

/folyt.köv./

- 43 -

14.35/um

Nw 14⁴⁵

kk 49. /leszerelési...folyt./um

a magyar delegátus a továbbiakban emlékeztetett arra, hogy Magyarország egyik kezdeményezője volt az új típusú tömegpusztító fegyverek kifejlesztését és gyártását betiltó egyezmény létrehozását sürgető ENSZ-határozatnak. Ilyen megelőző jellegű szerződés megkötésével kell biztosítani, hogy a tudományos és technikai fejlődés eredményeit kizárólag békés célokra lehessen felhasználni - mondotta Domokos Mátyás, majd a neutronbomba kifejlesztésével és bevezetésével kapcsolatban hangsúlyozta: a haladó emberiség soha nem tudja elfogadni ezt a szörnyű koncepción alapuló fegyvert. A neutronbomba bevezetése megnövelné egy nukleáris konfliktus veszélyét. Az egyesek által „taktikai”, fegyvernek minősített neutronbombával kirobbantott összeecsapás általános nukleáris háborúvá változna. A neutronbomba zavaró elemeket vissz a leszerelési tárgyalások menetébe és máris nagy mértékben gátolja az előrehaladást a bécsi haderőcsökkentési tárgyalásokon.

a magyar küldöttség vezetője kormánya támogatásáról biztosította a Szovjetuniókat azt a javaslatát, amely a neutronbomba gyártásáról való kölcsönös lemondást szorgalmazza, hogy így módon megmentsék a világot ennek az új tömegpusztító fegyvernek a megjelenésétől. Domokos Mátyás nagykövet beszédének befejező részében a genfi leszerelési bizottság ügyrendjére és szervezeti kérdésekre vonatkozó magyar javaslatokat ismertette. /szabó zoltán/

--

kk 50. nemzetközi békekonferencia athénben

b-ku um sj ng a t h é n , 1978. február 9. /mti/

a földközi-tenger térségének békéje és biztonsága, az itt fekvő országok közötti együttműködés a témája annak a nemzetközi konferenciának, amely csütörtökön nyílt meg a görög fővárosban. Harminc állam és 16 nemzetközi szervezet több mint kétszáz képviselője vesz részt a négynapos tanácskozáson, amelyet a béke világtanács kezdeményezésére hívtak össze.

/folyt.köv./

- 44 -

15.20/um

R

kk 50. /nemzetközi...folyt./um

a konferencia résztvevői megvitatják, milyen akciókat szervezzenek a földközi-tenger térségében lévő külföldi katonai támaszpontok felszámolására és hogyan lehet előmozdítani a térség államainak baráti együttműködését, társadalmi rendszereik különbözőségeitől függetlenül.

a konferencián szó lesz azokról a problémákról is, amelyek veszélyeztetik a térség békéjét és biztonságát: a keleti helyzetről, a palesztin kérdéstről, a ciprus, illetve az égei-tenger egyes szigeteinek hovatartozása miatti görög-török viszályról. A politikai együttműködés kérdései mellett a küldöttek számba veszik a gazdasági és a kulturális kapcsolatok fokozásának lehetőségeit is. /taszsz, adn, afp/

--

kk 51. közös piac - unió

pd bzs ng b r ü s s z e l , 1978. február 9.

polgár dénes, az mti tudósítója jelenti:

az európai közösségek bizottsága negyvenkét oldalas tervezetet készített a miniszteri tanács számára a gazdasági és pénzügyi unió megvalósítását megelőző akciókról. Az öt évre kiterjedő akcióprogram, amelyet csütörtökön Francois-Xavier Ortoli, a bizottság alelnöke sajtóértekezleten ismertetett, három fő területen szabja meg a teendőket.

mindenekelőtt jobban és a realitásoknak megfelelőbben kell koordinálni a tagállamok politikáját, különösen gazdaságpolitikáját. Ortoli szerint a gazdasági válság okozta napi problémák megvitatása miatt a kilencet elhanyagolták a nagy kérdések őszinte megvitatását. Nemzeti politikák közötti ellentétek elsimítását. ennek következtében féltő, hogy a közös piac a protekcionizmus felé halad. ez pedig - mondotta Ortoli - az öngyilkossággal lenne egyenértékű. „felemelemre és szolidaritásra van szükség - hangoztatta -, mert enélkül nem lehet kihasználni azt a nagy erőt, amelyet a közös piac képvisel.”

másodsorban jobban össze kell hangolni a tagállamok vám- és adóztatási politikáját és el kell távolítani minden technikai akadályt annak útjából, hogy a közös piac valóban közös piaccá váljék. Ortoli rendkívül kritikus hangot ütött meg, rámutatva, hogy nem látványos határozatokra van szükség - ebből elég van -, hanem céltudatos aprómunkára.

/folyt. köv./

15.40/bzs

- 45 -

R

kk 51. /közös piac - ... 1. folyt./bzs

harmadsorban - hangsúlyozza a tervezet - a kilenceknek együttesen kell hozzáfogniok a strukturális átalakításokhoz, mert az összevisszaság csak még nagyobb nehézségekhez vezethet.

ortoli a sajtóértekezleten több ízben is kifejezte azt a véleményét, hogy „paraszti szerénységgel„ kell hozzálátni az előkészítő munkához és csak gondos előkészítés után lehet a végső célra, a gazdasági és pénzügyi integrációra gondolni. véleménye nyilvánvaló ellentétben áll roy jenkins-nek, az európai közösségek bizottsága elnökének felfogásával. jenkins általánosan amellett száll sikkra, hogy első lépésként vezessenek be közös pénzegységet az európai gazdasági közösségben. ortoli szerint erre csak akkor lehet gondolni, ha már minden gazdasági előfeltételt megteremtettek. az ellentét egyébként nem csupán személyi jellegű, hanem világosan tükrözi a franciaország és nagy-britannia közötti véleménykülönbséget is, amely számos más kérdésben is megnyilvánul a francia ortoli és a brit jenkins között.

--

kk 52. etiópai békefelhívás - taszsz

ml/ve bzs ml ng addisz abeba, 1978.február 9./taszsz/

az etiópai országos forradalmi operatív parancsnokság felszólította az etiópai területekre behatolt szómáliai katonákat, hogy tegyék le a fegyvert. az országos rádió által sugárzott felhívás hangsúlyozza, hogy szómália és etiópia népei között nincs ellentét és ellenségeskedés. a mostani fegyveres viszályért a nemzetközi imperializmus erőit és mogadishu terjeszkedésre törekvő köreit terheli a teljes felelősség. a mogadishui vezetők a népi forradalom aláaknázását és etiópai területek elrablását célzó cselekedeteikkel az imperializmus kezére játszanak.

„a szómáliai dolgozókhoz a béke üzenetével fordulva etiópia kijelenti, hogy önvédelmi háborúja nem a szómáliai néptömegek ellen, hanem az agresszió felszámolására irányul. célunk a béke szavatolása, valamennyi ország szuverenitásának és területi épségének tiszteletben tartása. e célok eléréséért a végsőkig harcolunk„ - hangoztatja az etiópai felhívás. /mti/

--

15.45/bzs

- 46 -

R

kk 53. görög - török

b -vz sj bzs ng a t h é n, 1978. február 9./mti/

konsztantin karamanlisz görög miniszterelnök kijelentette, hogy kész március folyamán találkozni török kollégájával, bülent ecevittel.

ecevitnek küldött szerdai üzenetében, amelyet csütörtökön tettek közzé, karamanlisz közölte, hogy az időpontot diplomáciai csatornákon keresztül egyeztetik majd. a görög kormányfő bejelentése válasz ecevit keddi üzenetére, amely tárgyalások megkezdését javasolta, merev napirend nélkül. ecevit, aki január 5-én vette át a kormányfői teendőket, üzenetében alkalmasnak mondotta az időt arra, hogy a két vezető megpróbálja megteremteni a bizalom légkörét.

a két ország közötti kapcsolatok jó ideje feszültek ciprussal, valamint az égei-tengeri területi jogokkal kapcsolatos problémák miatt. ecevit nemrég ígéretet tett arra, hogy e hónap végéig konkrét javaslatokat tesz ciprus ügyében.

szerdai válaszában karamanlisz megállapította: elégedetten látja, hogy mindketten szükségesnek tartják a két ország közötti problémák békés megoldását.

görög és török szakértők a jövő héten ujtják föl tárgyalásaikat az égei-tengeri határvonallal kapcsolatos ellentétekről. a két ország eltérő álláspontot foglal el az égei-tengeri légtérének ellenőrzését illetően is. a török vélemény szerint görögország kilépése a nato katonai szervezetéből „többletfelelősséget ró törökországra a szövetség délkeleti szárnyának védelmében„. /reuter, ap, afp, upi/

--

kk 54. sziriai elnökválasztás - végeredmény

b-vz sj bzs ng damaszkusz, 1978.február 9./mti/

elsöprő többséggel újabb hét évre elnökké választották hafez asszad sziriai államfőt.

/folyt. köv./
16.00/bzs

- 47 -

R

kk 54. /sziriai ... 1. folyt./bzs

mohamed halabi, a népi tanács elnöke csütörtökön délb-
ben ismertette a szerdai szavazás végeredményét. eszerint asszad
az érvényes voksok 99,6 százalékát szerezte meg. az urnák elé
járuló 3.991.695 szavazó közül 3.975.729 döntött mellette,
ellene mindössze 4.798-an szavaztak. az érvénytelen szavazó-
cédulák száma 11.168 volt.

a választáson a szavazásra jogosultak 97 százaléka
vett részt. /adn, dpa, upi, reuter, afp/
--

kk 55. külpolitikai hireink jegyzéke 1978. február 9-én 16.00 óráig

il nt

1978. február 9.

1. várható
2. india választások
3. neutronfegyver a valóságban
4. japán-vándorló szigetek
5. színes hírek a szocialista országokból
6. pakisztán-ziaul hak
7. magenta petrel
8. szadat-carter
9. venezuelai kp kb
10. olasz kormányválság
11. etiópia-szomália
12. indiánok-emberi jogok
13. rakétakíséret -, ,minuteman 3,,.
14. közös piac-kína-pravda
15. szadat-elutazás
16. berezina-hadgyakorlat
17. szaljut-6.
18. nicaragua
19. francia kommunisták
20. gorskov az atomtengeralattjárókról
21. ceausescu-izraeli kp
22. magyar-szovjet történelem kongresszus
23. jkszb kb plénum
24. pravda kubai kultúra
25. hírek Lengyelországból

/folyt kö/
16.08/ny

-48-

kk 55. / külpolitikaifolyt/ny

26. dél-afrikai színészek
27. csád
28. belgrádi találkozó
29. szadat hamburgban
30. szocialista internacionálé
31. vietnam - alkotmánytervezet
32. ,,tájkép csata után,,
33. japán - locheed botrány
34. bertolt brecht évforduló
35. dajan, saron az izraeli településekről
36. magyar-szovjet rádiós egyezmény
37. szadat londonban
38. nato országok
39. rövid hírek

nairobi: diplomáciai kapcsolatok
peru: éhségstrájk
párizs: jules verne
párizs: elrabolt bíró
uj-delhi: busz-szerencsétlenség

40. brezsnyev kitüntetésátadás
41. szadat és callaghan sajtóértekezlete
42. magyar zeneművészek madridban
43. szovjetunió-spanyolország-évforduló
44. vietnam-kambodzsa-tudósítói
45. bartók bemutató londonban
46. scsaranszkij -apn
47. nszk - neonácik
48. haderőcsökkentési tárgyalások
49. leszerelési bizottság - domokos mátyás
50. nemzetközi békekonferencia athénben
51. közös piac - unió
52. etiópiai békefelhívás - taszsz
53. görög - török
54. sziriai elnökválasztás - végeredmény
55. hírjegyzék

/mti/

-49- --

16.10/ny

R

kk 56. etiópia - vegyes

a - ml-ve bzs ml ng

1978. február 9.

a d d i s z a b e b a

addisz abebában helyreállt a béke és a nyugalom miután a milicisták - a főváros lakosságának tevékeny közreműködésével - véget vetettek a rejtőző ellenforradalmár bandák terrorjának. alemu abebe, addisz abeba polgármestere kijelentette, hogy az ellenség ellen vívott harcban a döntő szerepet a helyi népi hatalmi szervek játszották.

az etiópai tájékoztatásügyi minisztérium csütörtökön az addisz abebai rádió által közölt nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy a behatoló szomáliai fegyveres erők kiűzésével etiópia törvényes önvédelmi jogát gyakorolja. a nyilatkozat a nyugati hírközlő szervek szemére veti, hogy félre akarják vezetni a nemzetközi közvéleményt, amikor a szomáliai agresszió megbélyegzése helyett valamiféle „szovjet beavatkozásról”, „beszélnek”. a nyilatkozat hozzáfűzi: ugyanezek a hírközlő szervek egyszerűen figyelmen kívül hagyják azt a tényt, hogy nato hatalmak, valamint irán és olyan reakciós arab országok, mint szaúd-arábia és egyiptom közvetlen vagy közvetett módon az agressziós háború kiszélesítését támogatják. /taszsz, ap/

m o g a d i s h u

abdikaszim szalad hasszan, szomália tájékoztatásügyi minisztere csütörtöki sajtóértekezletén bejelentette, hogy a kormány általános mozgósítást rendel el. a miniszter szerint a mozgósítás az egész polgári lakosságra kiterjed. szalad hasszan az elhatározást azzal indokolta, hogy „etiópia inváziót tervez szomália ellen,,.

megfigyelők a mozgósításról hozott döntéssel kapcsolatban emlékeztetnek arra, hogy az etiópia területére behatolt szomáliai fegyveres erők ellen indított ellenoffenzíva nagy lendülettel folyik és hogy ogaden térségében több szomáliai alakulat visszavonulásra kényszerült, stratégiai fontosságú állásokat, s településeket adva fel. /upi/

--

16.15/bzs

- 50 -

h

kk 57. emberi jogok - amerikai külügyminisztérium

fm/ve bzs ng

washington, 1978. február 9./mti/

az amerikai külügyminisztérium csütörtökön beszámolót terjesztett a kongresszus elé az emberi jogok helyzetéről azokban az országokban, amelyek katonai és gazdasági segítyt kapnak az egyesült államoktól.

a beszámoló szerint az amerikai gazdasági és katonai támogatásban részesülő 105 ország közül legkevesebb háromban - dél-koreában, nicaraguában és iránban - napirenden van az emberi jogok megsértése.

a state department jelentése megállapítja, hogy a beszámoló által felölelt időszakban dél-koreában a rendkívüli állapotról szóló rendelet értelmében több mint 500 személyt helyeztek vád alá. ez a rendelet egyebek között kimondja: halálbüntetéssel kell sújtani azokat a személyeket, akik az alkotmány módosítására irányuló politikai tevékenységet fejtenek ki, vagy bírálják a vonatkozó rendelkezést. az amerikai külügyminisztérium adatai szerint a szöuli rezsím 1977 eleje óta „mellőzi”, a nyilvános bírósági eljárásokat és a hivatalos letartóztatásokat. állambiztonsági szervei ehelyett mindinkább „preventív intézkedésekhez”, és a rezsím szemében gyanús személyek „szemeltartásához”, folyamodtak, hogy ily módon vegyék elejét a tüntetéseknek és a rendszer elleni egyéb politikai akcióknak. az amerikai külügyminisztériumnak nem állt módjában ellenőrizni, hogy dél-koreában kinnak a foglyokat, mert „a szöuli amerikai nagykövetségnek semmiféle lehetőség sem adott arra, hogy meggyőződjék a vonatkozó hírek valódiságáról,, - mentegődjék a beszámoló.

a dokumentum szerint iránban mintegy 2200 politikai foglyot tartanak őrizetben. ez a számadat azonban csak azokat a személyeket foglalja magában, akiket - az iráni hatóságok állítása szerint - „állambiztonsági okokból,, vettek őrizetbe. a beszámoló ugyanakkor felhívja a figyelmet arra, hogy iránban ezen kívül is igen sok embert tartanak vádemelés nélkül, hosszú időn át fogva, és hogy „történtek önkényes letartóztatások és bebörtönzések,,.

/folyt. köv./

16.18/bzs

- 51 -

h

kk 57. /emberi ... 1. folyt./bzs

a beszámoló nicaraguára vonatkozó része megállapítja: „ugy tűnik, megfelelnek a valóságnak,, azok a jelentések -, amelyek szerint az ország karhatalmi erői gyilkosságokat követtek el, nőikkel erőszakoskodtak és politikai foglyokat kínoztak.

a state department beszámolója az izrael által megszállt arab területeket is azok között az országok között sorolja fel, amelyekben nem tartják tiszteletben az emberi jogokat.

az amerikai külügyminisztérium egy 1976-ban kibocsátott törvény értelmében évenként köteles beszámolót terjeszteni a kongresszus elé az emberi jogok helyzetéről azokban az országokban, amelyek segítyt kapnak az egyesült államoktól és ezen a címen újból szerepelhetnek a mindenkori következő - jelen esetben az 1979-es - pénzügyi év költségvetésében. az emberi jogok súlyos megsértésében bűnösnek minősített hét országra /indonézia, a fülöp-szigetek, thaiföld, nicaragua, guatemala, marokkó és irán/ vonatkozó beszámolót a képviselőház egyik albizottsága további adalékokkal fogja kiegészíteni.

nem terjed ki a külügyminisztérium beszámolója argentinára, chilére és braziliára, vagyis arra a három dél-amerikai országra, amely 1977 óta éppen azért utasítja vissza az amerikai segítyt, mert nem hajlandó magát alávetni a washingtoni kongresszus vizsgálatának. /a upi és az afp alapján/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az amerikai külügyminisztérium beszámolója a kelet-európai országok közül csak jugoszláviára tér ki. ebben az országban - a dokumentum megállapítása szerint - „az állampolgárok gyakorlatilag átfogóbb szabadságjogokat élveznek, mint a varsói szerződés országaiban,,. /afp/

--

16.26/bzs

- 52 -

R

kk. 58. jksz- kb- ülés

már/ny ng

1978 február 9.

márkus gyula, az mti tudósítója jelenti:

a jugoszláv kommunisták szövetsége 11. kongresszusát ez év júniusában belgrádban tartják meg. pontos időpontjáról később döntenek. így határozott a párt központi bizottsága csütörtöki ülésén, amelyen a távol lévő tito elnök megbízásából edvard kardelj, az elnökség tagja mondott megnyitó beszédet.

a plénumon sztane dolanc, a végrehajtó bizottság titkára tartott beszámolót a legmagasabb pártfórum előkészítésének eddigi menetéről, további feladatairól, majd az ülés résztvevői megvitatták és elfogadták a kongresszusi irányelveket. a 75 ezer szavas dokumentum a következő fejezeteket tartalmazza: a jksz feladatai a szocialista öngazgató társadalmi-gazdasági viszonyok, valamint a gazdaság és társadalom fejlesztésében: a jksz szerepe és tevékenységének fő irányai a szocialista öngazgatói demokrácia politikai rendszerének építésében; a jksz fejlődése és káderpolitikája; a jksz harca az oktatás, a kultúra, és a tudomány öngazgatói átalakításáért; a jksz szerepe és tevékenysége az ország általános védelmi rendszerének fejlesztésében; a jksz nemzetközi tevékenysége, kapcsolatai.

a dokumentum bevezetőjében megállapítja:

- a 10. pártkongresszus óta a jugoszláv szocialista öngazgatói rendszer az új alkotmány és a társult munkáról /vállalati tevékenységről/ szóló törvény elfogadásával és alkalmazásával fejlődésének új, magasabb szintjére lépett. a társadalmi-gazdasági fejlődésről meggyőzően tanuskodnak a következő adatok: 1974-1977. között éves átlagban a társadalmi össztermék 5.9, az ipari termelés 7.5, a mezőgazdasági termelés 3.2, a szocialista szektorban a foglalkoztatottság 4.6, a munkatermelékenység 1.8, az életszínvonal 5,6 százalékkal emelkedett. „ az utóbbi években nagy erőfeszítések történtek a gazdaság stabilizálására és az infláció csökkentésére. ezen a téren jelentős eredményeket értek el, ami kedvezően hatott az egész társadalmi helyzet megszilárdítására. mindezeket az eredményeket a munkásosztály és az összes dolgozó erőfeszítései biztosították,,.

- a szocialista öngazgatói és a termelő erők fejlődésében elért eredmények, a nemzetközi munkamegosztásban való jugoszláv részvétel szintje lehetővé teszi és megköveteli, hogy a társadalmi-gazdasági fejlesztés irányában és módszereiben minőségi változást hajtsunk végre- mutat rá a dokumentum. a termelésben feltétlenül további változtatásra van szükség, mert a hazai fogyasztók jobb minőségű és nagyobb választéku áruezellátást igényelnek, a külföldi piacokon pedig csak olyan termékekkel lépünk fel, amelyeknek ára és minősége versenyképes a magas fejlettségű országokéval.

/folyt köv/
16.55/

-53-

R

a gyors ütemű iparosítás idején létrehozott termelési struktúra egyre kevésbé felel meg a nemzetközi munkamegosztás megváltozott körülményeinek. a hazai nyersanyag-energia-és élelmiszer-termelés lemaradása akadályozza az általános, szilárd gazdaságfejlesztést. átfogóbb értelemben is megfelelő strukturális változtatásokra van szükség. nem támaszkodhatunk a külföldi technológia kritikátlan behozatalára, különösen akkor nem, ha az alapanyag-és alkatrészimportot is igényel. ezt egyre nehezebb árukivitellel és szolgáltatásokkal fedezni. a társadalmi fogyasztás nincs eléggé összhangban az anyagi termelés ütemével és szintjével. ez olyan tehertétel, amely nemcsak a gazdaság önfinanszírozásának erősítését nehezíti meg, hanem egyre nagyobb nehézségeket okoz a vállalatoknak is abban, hogy leküzdjék a külföldi piacokon jelentkező akadályokat.

az irányelvek kifejtik, hogy jugoszlávia gazdasági fejlődésének megoldásra váró fő problémái jelenleg a következő területeken jelentkeznek: vállalati gazdálkodás, munkatermelékenység, termék-minőség, külföldi gazdasági kapcsolatok, gazdasági struktúra, az ország nem eléggé fejlett köztársaságainak és vidékeinek fejlesztése, valamint a gazdasági stabilizációs politika megvalósítása.

- a fenti problémák, valamint a kedvezőtlen világgazdasági helyzet negatív hatása következtében jugoszlávia fizetési mérlege megromlott. a külkereskedelmi import állandóan emelkedik, az export pedig egyre kevésbé képes ellensúlyozni az áruk, szolgáltatások és pénzügyi eszközök behozatalának nyomását. a kivitel növelése nemcsak az ország fizetési mérlegének egyensúlya, hanem a termelés ösztönzése és a gazdaságfejlesztés szempontjából is az egyik legfontosabb feladat. a jksz-nek és mindazoknak, akik odaadást éreznek a szocializmus iránt, minden tőlük telhetőt meg kell tenniük az 1976-1980-as népgazdasági terv és a hosszútávú fejlesztési politika célkitűzéseinek és feladatainak következetes megvalósítása érdekében.

a dokumentum a továbbiakban nagy teret szentel a jksz szociális és lakáspolitikája ismertetésének. utal arra, hogy a 10. kongresszus óta határozott intézkedésekkel feltartóztatták a társadalom egyes rétegei közötti szociális különbségek elmélyülésének folyamatát.

/folyt köv

-54-

R

aláhuzza: a párt szociális politikájának alapvető törekvése, hogy a dolgozók anyagi és társadalmi helyzetét döntően munkájuk, alkotó tevékenységük eredménye határozza meg. ezután kifejti, hogy 1974-1977 között 597 ezer új lakást adtak át rendeltetésnek, vagyis a tervezettnél 14 százalékkal többet. a lakásporblémákat azonban kizárólag vagy főként társadalmi eszközökből - úgy mint eddig - nem lehet rövid időn belül megoldani. a dolgozókat érdekeltté kell tenni abban, hogy hosszú távon saját lakásra takarékoskodjanak. ezt a jelenlegi lakbérrendszer nem segíti. / az évi lakbér körülbelül 1 százaléka az adott lakás árának/. a lakbéreket úgy kell emelni, hogy az emelés a legkisebb keresetű lakosokat ne érintse.

a kb irányelvei részletesen foglalkoznak a kommunista szövetség szerepével az ország öngazgatási politikai rendszerének fejlesztésében. megállapítják, hogy ,, a szocialista öngazgatási demokrácia rendszere osztálytartalmát tekintve a proletárdiktatúra sajátos formája,,. hosszan tárgyalják a küldött-rendszer lényegét, többi között a küldöttek választási rendjét, feladatait - a vállalatoktól és a helyi közösségektől kezdve, a helyhatósági szerveken, a tartományi és a köztársasági képviselőházakon át egészen a szövetségi nemzetgyűlésig.

ezt követően kitérnek a szocialista szövetség és a szak-szervezetek feladataira, majd pedig a tájékoztatási rendszerre. a többi között kimondják: ,, minden dolgozó joga és kötelessége a tájékozottság és a tájékoztatás. minden felelős társadalmi tényezőnek kötelessége gondoskodni arról, hogy a tájékoztatási rendszer sikeresen működjék,,.

a dokumentum alapvető feladatként hangsúlyozza a kommunista szövetsége vezető szerepének biztosítását. ,, a kommunisták szövetsége mint a forradalmi munkásosztály élcsapata vezeti a szocialista öngazgatási rendszer építéséért folytatott harcot,, - állapítja meg, majd a párt eszmei-politikai és akcióegysége, valamint demokratikus centralizmusa elveit tárgyalja. meghatározza az alapszervezetek és a párttagok jogait és kötelezettségeit, a tagfelvétel módját. értékeli az eszmei-politikai munka és a marxista képzés eredményeit, felhívja a figyelmet fogyatékos-ságaira. rámutat a marxista nevelés és a pártiskolák növekvő szerepére.

/folyt köv/
17.15/ny

-55-

R

a tézisek végül a nemzetközi helyzettel, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom fejlődésével, a jksz és jugoszlávia külpolitikájával foglalkoznak. megerősítik, hogy jug-oszlávia a jövőben is következetesen folytatja el nem kötelezett politikáját, majd a többi között kiemelik:

- a jksz és jugoszlávia a 10. pártkongresszus óta eltelt időben sokoldalú és erőteljes nemzetközi tevékenységet fejtett ki. a többi között jelentős eredményeket ért el politikai, gazdasági, tudományos-műszaki, kulturális és egyéb kapcsolatainak erősítésében közvetlen szomszédaival. mind párt- mind pedig állami vonalon pozitívan fejlődött a jugoszláv-magyar sokoldalú együttműködés.

- jugoszlávia a jövőben is a jószomszédi kapcsolatok fejlesztésének politikáját folytatja, hogy minél tartalmasabb együttműködést valósítson meg szomszédaival és arra törekszik, hogy a velük közös országhatárok minél nyitottabbak legyenek.

a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom helyzetét érintve a dokumentum megállapítja: „a szocialista országok - amelyekben a kommunista pártok vannak hatalmon - továbbra is sikereket érnek el gazdasági, szociális és kulturális téren és ezzel még szélesebb lehetőségeket teremtenek munkásosztályuk és népük vágyainak minél teljesebb megvalósításához. a szocialista országok fejlődésükkel és politikájukkal erős befolyást gyakorolnak a nemzetközi kapcsolatokra és azok progresszív alakulásának egyik lényegbevágó tényezőjét képezik.„ a dokumentum utal arra, hogy az utóbbi években számottevően megnövekedett egyes nyugat-európai kommunista pártok szerepe és befolyása.

a tézisek nagy nyomattal hangsúlyozzák az európai kommunista és munkáspártok 1976-os berlini értekezletének jelentőségét, mivel az ott elfogadott határozat „megszilárdította a kommunista pártok közötti kapcsolatok alapelveit,„.

/folyt köv/

-56-

17.20/ny

rw

- a jksz nemzetközi tevékenységét a függetlenség, az önállóság, az egyenjogúság, az érdekek kölcsönös tiszteletben tartása, a be nem avatkozás, a párt saját munkásosztálya és népe előtti felelősségének elvei vezérlik. ezek alapján a jövőben is fejleszteni fogja kapcsolatait és együttműködését a kommunista és munkáspártokkal, a szocialista és szociáldemokrata pártokkal, a nemzeti és nemzeti felszabadító mozgalmakkal és a haladó erőkkel, tekintet nélkül az ideológiai és politikai különbségekre, amelyeket természetesnek és normálisnak tart - fejeződik be a dokumentum.

/mozgalmakkal

--

kk 59. egyesült államok - dél-korea

b-fkj -sj bzs ng

washington, 1978. február 9./mti/

az u.s. news and world report című amerikai hetilap értesülése szerint az egyesült államok kormánya nem fogja végrehajtani szárazföldi csapatainak dél-koreából történő, korábban nagy reklámhadjárral beígért kivonását.

jelenleg több mint negyvenezer amerikai katona tartózkodik dél-koreában. az amerikai közvélemény nyomására, amely attól félt, hogy az egyesült államok újabb konfliktusba keveredik ázsiában, washington tavaly bejelentette, hogy legkésőbb öt éven belül kivonja szárazföldi csapatait az ázsiai országból.

a jól értesült hetilap jelentése szerint azonban az amerikai kormány ma már sokkal inkább hajlik a szárazföldi egységek „szakaszos,„ csökkentésére és ennek megfelelően csak egyetlen dandárt kíván kivonni dél-koreából. ugyanakkor a hadügyminisztérium olyan programot szeretne elfogadtatni, amely a légi és a haditengerészeti erők megerősítését irányozná elő./taszsz/

--

- 57 -

17.13/bzs

Ru

kk 60. bvt - fjodorov akadémikus

a-fl ml bzs ng m o s z k v a, 1978. február 9./mti/

a nemzetközi békemozgalom erejét és politikai befolyását bizonyítja, hogy a béke világtanács történetében először, a közelmúltban az egyesült államokban tartotta ülését a bvt elnökségének irodája - állapította meg jevgenij fjodorov akadémikus, a szovjet békebizottság elnökhelyettese a taszsz-nak az iroda üléséről adott nyilatkozatában.

fjodorov akadémikus a tanácskozás jelentős eredményének nevezte a békéért, a fegyverkezési hajszá ellen vívott harc fokozását sürgető „washingtoni békenyilatkozat”, elfogadását.

a béke világtanács - mondotta - állást foglalt a katonai költségvetések csökkentése és a fasiszta és reakciós rendszerű országokba irányuló fegyverszállítások beszüntetése mellett, valamint a stabilitást veszélyeztető lépésekkel szemben. teljes támogatásáról biztosította az ENSZ-nek, a béke iránt elkötelezett kormányoknak, politikai pártoknak és szervezeteknek a fegyverkezési hajszá megállítását, a nukleáris és egyéb tömegpusztító fegyverek betiltásáért, az átfogó és teljes le szerelést szolgáló hatékony intézkedésekért kifejtett tevékenységét. /taszsz/

--

kk 61. szaljut - 6.

ki bzs pi m o s z k v a, 1978. február 9./mti/

normális munkanap volt csütörtökön a szaljut - 6. űrállomáson. jurij romanyenko és georgij grecko a műszereket és a berendezéseket ellenőrizte és megfigyeléseket végzett a szovjetunió területéről, mind műszereket, mind pedig szabad szemmel. ezek a megfigyelések elsősorban népgazdasági célokat szolgálnak.

a két űrhajós pénteken jubilál - két hónapot töltött már a világűrben. december 10-én indult el velük a szozuz -26. űrhajó, amely az űrállomásra vitte őket. azóta romanyenko és grecko számos olyan művelet tevékeny résztvevője volt, ami újat hozott az űrhajózás történetébe: elsőnek fogadtak „vendégeket”, egy másik űrhajó személyzetét az űrállomáson, elsőnek dolgoztak automatikus teherszállító űrhajóval. így ők lettek az első űrbeli „rakodómunkások”, s egyúttal „üzemanyag-kut-kezelők”, is.

/folyt. köv./

17.18/bzs

- 58 -

R

kk 61. /szaljut-6.

1. folyt./bzs

ugyanakkor számos nagyjelentőségű tudományos kísérletet hajtottak végre, a többi között a föld felszínének fényképezését az erre a célra kidolgozott újfajta fényképezőberendezéssel, közreműködtek biológiai kísérletekben, így a szovjet-francia cytos-programban. elsőnek végezték el űrhajójuk berendezésének ellenőrzését a világűrben, s közben elsőnek próbálták ki a fél-merev űrruhát is.

a harmadik hónapjába lépő űrutazás korántsem viselte meg romanyenkót és greckót. legutóbbi orvosi ellenőrzésük is azt tanúsítja, hogy egészségi állapotuk jó, kitűnő hangulatukról pedig szinte naponta meggyőződhetnek a kozmóviziós adások nézői. a szaljut személyzete egyébként már „hivatásos”, módon közvetít, s a szovjet televízió az adások előtt már be is mondja, aznap melyikük a riportert és ki kezeli a színes televíziós felvevő kamerát. mint ismeretes, grecko közben sajátos csúcseredményt állított fel: a szaljut-4. űrállomáson korábban teljesített egyhónapos űrutazásával ma a világűrben eddig járt mintegy nyolcvan ember közül ő az, aki a leghosszabb időt töltötte az orbitális térségben.

--

kk 62. kreisky-távirat

a-et ml bzs bs m o s z k v a, 1978. február 9./mti/

bruno kreisky osztrák szövetségi kancellár, uton hazafelé, a repülőgépről táviratot intézett alekszej koszigin szovjet miniszterelnökhöz. megállapítja, a szovjetunióban tett látogatása lehetőséget adott a részletes véleménycserére, majd meggyőződését fejezi ki, hogy „a kölcsönös megértés légkörében folytatott tárgyalások elősegítik a szovjetunió és ausztria baráti kapcsolatainak további erősítését,„ /taszsz/

--

17.35/bzs

- 59 -

R

kk 63. kappler halála

b-hf sj bzs bs

s o l t a u , 1978. február 9. /mti/

soltauban csütörtökön 70 éves korában bélnáiban meghalt herbert kappler náci háborús bűnös, aki augusztusban szökött az nszk-ba egy római rabkórházból. róma egykori gestapo-főnökének szökése diplomáciai feszültséget okozott olaszország és a német szövetségi köztársaság között.

herbert kappler, ss ezredes 1944-ben, római rendőrfőkapitányi minőségében, egy partizánakció megtorlásaként kivégeztetett 335 olasz tuzst. a felszabadulás után egy olasz bíróság életfogytiglani börtönbüntetésre ítélte.

1977. augusztus 15-én felesége segítségével kappler megszökött a római börtönkórházból. miután titokban az nszk-ba érkezett, soltauban rejtőzött el, abban a városban, ahol a hitleri uralom idején feleségének apja volt a náci párt helyi szervezetének vezetője. az olasz kormány, mivel a háborús bűnös szökése országszerte felháborodást keltett, követte a bonni kormánytól kappler kiadatását. bonn azonban aztal háritotta el róma jogos követelését, hogy az nszk alkotmánya tiltja nyugatnémet állampolgárok kiadatását idegen államoknak. jóllehet a nyugatnémet törvények értelmében lehetőség lett volna kappler bíróság elé állítására, erre kísérlet sem történt, egyes indoklások szerint ugyan- is egyetlen bíró sem vállalta volna a tárgyalás lefolytatását. az ügy miatt olaszország és az nszk kapcsolataiban elhidegülés állt be, és helmut schmidt szövetségi kancellár kénytelen volt lemondani tervezett római látogatásáról. a volt ss ezredes halála olyan ügy végére tett pontot, amely, schmidt kancellár megfogalmazása szerint, megmutatta, hogy az nszk állandóan kénytelen szembenézni saját múltjával. /upi, afp/

kk 64. sajtóvisszhang kreisky moszkvai utazásáról

sz bzs pi

b é c s , 1978. február 9. /mti/

a dr. bruno kreisky osztrák szövetségi kancellár háromnapos moszkvai munkalátogatását értékelő csütörtöki osztrák lapok címeikben kivétel nélkül a leonyid brezsnyevnél tett látogatást emelték ki. ezt követően - még mindig a címeiknél tartva - a szovjet vezetőkkel folytatott megbeszélések eredményes volta kapott hangsúlyt.

/folyt. köv./
17.53/bzs

- 60 -

R

kk 64. /sajtóvisszhang ... 1. folyt./bzs

az arbeiter-zeitung moszkvai és bécsi keltezésű tudósításai élén megemlíti, hogy kreisky kancellár brezsnyevnél tett - programon kívüli - kilencven perces látogatása önmagában a két ország kapcsolatainak hangsúlyozottan jó értékelését jelenti - mutatnak rá moszkvai megfigyelők. az osztrák kancellár elutazása előtt adott moszkvai sajtónyilatkozatában kijelentette, hogy jó benyomásokkal hagyja el a szovjet fővárost. a gazdasági kapcsolatok elmélyítését és bővítését célzó utazás eredményes volt. a szovjet vezetőkkel jó és oldott légkörben folytatott megbeszélések hasznosnak bizonyultak és ismételten bebizonyosodott, hogy szükség van a rendszeres személyes találkozókra.

a die presse csakugy, mint a többi osztrák lap kiemelt helyen közölte, hogy az szkp kb főtájkára és a szovjet miniszterelnök ausztriai látogatásra szóló meghívást fogadott el.

az osztrák közp lapja, a volksstimme részletesen kiért az enyhülésnek a brezsnyev-kreisky találkozó középpontjában szereplő kérdésére. kreisky kancellár elmondotta, hogy az osztrák közvélemény nagy figyelmet szentelt az új tömegpusztító fegyver - a neutronbomba - veszélyére figyelmeztető szovjet megnyilatkozásoknak, de mint semleges állam kormányfője, úgy ítéli meg a kérdést, hogy az elsősorban a nagyhatalmak hatáskörébe tartozó probléma. a volksstimme ezzel kapcsolatban idézi koszigin kormányfő állásfoglalását, aki szerint a neutronbombával kapcsolatban nem lehet szó kívülálló szemlélőkről, e szörnyű fegyver egyforma veszélyt jelent mindenkire nézve.

--

kk 65. szadat - esti összefoglaló

b-sj/gi/ny sj bs

1978. február 9. /mti/

szadat egyiptomi elnök hatnapos egyesült államokbeli látogatását befejezve, a csütörtöki napon villámlátogatást tett londonban és hamburgban, tárgyalta callaghan brit miniszterelnökkel és schmidt nyugatnémet kancellárral, majd tovább utazott münchenbe.
/folyt köv/
18.00/ny

-61-

R

kk 65. / szadat ...folyt/ny

az egyiptomi elnök washingtoni látogatását összegezve megfigyelők megállapítják: különösebb meglepetés nem született. a nyilvánosság teljes kizárásával megtartott camp david-i tárgyalásokon az egyiptomi elnök ígéretet tett arra, hogy folytatja az egyezkedést izraellel, viszonzásul amerikai részről elítélték izraeli települések törvényellenes létesítését a megszállt arab területeken. ez utóbbi amerikai megnyilvánulást egyébként a genfi látogatáson tartózkodó izraeli miniszterelnök negatívnak nevezte, elutasította, és a béke akadályának minősítette. egyúttal megerősítte kormánya korábbi álláspontját, a megszállt területeken létesített települések védelmében.

begin
megfigyelők a carter-szadat találkozási kiadott közleményt elemezve megállapítják, hogy az új szempontot nem tartalmaz, és nem tartalmaz utalást arra sem, hogy washington hajlandó lenne kielégíteni az egyiptomi fegyvervásárlási igényeket. az egyetlen kézzelfogható eredmény, hogy atherton amerikai külügyi államtitkár folytatja közvetítő tárgyalásait.

Látványos eredményt a londoni vllámlátogatás sem hozott: szadat egyórás megbeszélést tartott owen külügyminiszter jelenlétében callaghan miniszterelnökkel. tájékoztatta őket az izraeli-egyiptomi politikai bizottság problémáiról és washingtoni tárgyalásairól. a tájékoztató alapján callaghan a közös sajtóértekezleten biztosította az újságírókat, hogy szadatnak az amerikai elnökkel megtartott tárgyalásai sikeresek voltak.

a rövid hamburgi tartózkodás alatt ugyancsak egyórás tanácskozást tartott szadat elnök schmidt kancellárral és genschert külügyminiszterrel. a megbeszélés középpontjában itt is az egyiptomi elnök tájékoztatója állt, és a későbbi sajtóértekezleten megerősítették, hogy változatlanul érdekelték a közel-keleti átfogó békerendezésben.

szadat és kísérete este megérkezett münchenbe, ahol két napot tölt magánjellegű látogatáson.

18.03/ny

--
-62-

h

kk 66. brit bányászok

Lb/ny pi

L o n d o n, 1978. február 9.

László balázs, az mti tudósítója jelenti:

a brit bányászok szakszervezetének vezetősége csütörtökön váratlanul feladta a harcot a bányászok tetemes bérköveteléséért és elfogadta a széntanács tíz százalékos ajánlatát, vagyis a kormány idején bérnormáját. joe gormley, a bányász szakszervezet elnöke a gyors és teljes kapitulációt mentegelve a szakszervezet magára hagyatottságára és a kormány merevségére panaszkodott, de figyelmeztette a kormányt: ha a munkáspárt a kegyetlen bérkorlátozó politikával azonosul az emberek szemében, elveszti a következő választásokat.

a téli bányászsztrájk rémének eltűnésével a kormány döntő csatár nyert a tíz százalékos béremelési norma érvényesítésében és inflációellenes politikája lassan a pénzromlás ütemét is erre a szintre mérseklí. a bányászok fegyverletétele, a tüzoltók veresége és sok más szakma belenyugvása után az erőművi dolgozók kilátástalanul magukra maradtak 30 százalékos követelésükkel.

arthur scargill, a bányászszakszervezet vb tagja, aki baloldali társaival együtt kisebbségben maradt, amikor a sztrájkjavaslatról szavaztak, kijelentette: „ez az eredmény kiábrándító és a bányászok előbb-utóbb rájönnek, hogy vezetőik elárulták a kongresszus határozatait”, joe gormley elnök másra igyekezett háritani a behódolás felelősségét: „a kormány hajthatatlan, még a tribune-ista / baloldali - a tud./ miniszterek sem tágitanak a tíz százaléktól, és mit kezdünk ha a tuc haligatólagon belenyugszik?

a bányászok, akik bérkövetelő sztrájkjuk elszántságával négy éve megbuktatták a heath-kormányt, most egy hét alatt felétel nélkül megadták magukat, annak a munkáspárti kormánynak, amely csak bérkövetelésük kilencedét adja meg nekik.

a bányászok bérkövetelésének története a nyári kongresszustól a februári kapitulációig, tanulságosan példázza, hogyan bomlasztja szét a szakszervezetek egységét a jobboldali vezetőség, ha munkáspárti kormány van hatalmon, és hogyan rendeli alá tagjai érdekeit a kormány politikájának. a szakszervezet júliusi kongresszusa - a baloldali többség győzelmével - 90 százalékos béremelést követelt, elutasította a két emelés közti 12 hónapos türelmi időt és a területi termelékenységi megállapodásokat.

/folyt köv/
18.15/ny

-63-

h

kk 66. / brit bányászok..folyt/ny

a jobboldali többségű vb gormley-val az élen azóta sorra el-
árulta mind a három határozatot és csellel, erőszakkal ellenté-
tet szított a szakszervezetben, s utána érvényesítette megalkuvó
irányvonalát. októberben a bányászok országos szavazással is
elvetették a termelékenységi megállapodásokat. gormley-ék erre
is fittyet hánytak, megengedték, hogy a kisebbségben maradt
területek különmegállapodásokat kössenek a széntanáccsal, mire
a többség is kénytelen volt követni példájukat, ha nem akart keve-
sebbet keresni. a termelékenységi megállapodások csupán csal-
étek szerepét játszották, hogy azzal szereljék le a bányászok
eredeti bérkövetelését, ami most meg is történt.

--

kk 67. thaiföldi partizánok

b-fkj/ny csr bs t o k i ó , 1978. február 9./mti/

a thaiföldi hadsereg nagy rendőri erők bevonásával az
ország számos körzetében átfogó partizánellenes akciót indított.

harcok lángoltak fel thaiföld déli részében, ahol büntető-
osztályok fésülik át az erdős hegyvidéket, s tartanak házkutatá-
sokat. sokakat letartóztattak azzal a váddal, hogy támogatást
nyújtottak a partizánoknak.

sajtójelentések szerint heves harcok folytak kormánycsapa-
tok és partizánok között a thaiföldi fővárostól északra,
phitsanulok tartományban. a hadsereg főparancsnoksága erősítést
vezényelt a partizánok által támadott helyőrségekbe./taszsz/

--

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai kk 48. hírünk / haderőcsökkentési tárgyalások/
3. bek. utolsóelőtti sorától a szöveg helyesen :

... a szárazföldi erők ugynevezett „közös plafonja”,

kérdésében is...

--

-64-

/mti/
1835-ny

R

kk 68. filmfesztivál

a-fl br bzs bs m o s z k v a , 1978. február 9./mti/

a szovjet fegyveres erők fennállásának hatvanadik év-
fordulója alkalmából csütörtökön háborus témájú filmek fesztí-
válja kezdődött moszkvában.

a rendezvénysorozatban részt vesznek a szovjetunió
valamennyi szövetséges köztársaságának filmművészei. az elő-
adások közönsége a most először bemutatásra kerülő filmek mel-
lett korábban már nagy sikert aratott alkotásokat is megte-
kinthet. ismét láthatják például jurij ozerovnak magyarországon
is sikerrel játszott „a szabadság katonái”, című filmepo-
szát. a fesztiválon mutatják be „a partizánvezér”, című, a
második világháború legendás hírű ukrán partizán-parancsno-
káról, szidor kovpakról szóló filmsorozat utolsó részét.

a világháború évei alatt a szovjet filmstúdiókban 34
játékfilmet forgattak és 40 dokumentumfilmet állítottak össze.
a most kezdődött fesztivál egyik tanulsága, hogy többségük ki-
állta az idő próbáját.

„ujból és újból visszatérünk a multhoz, hogy bemutas-
suk a vörös hadseregnek a faszizmus szétzúzásában játszott dön-
tő szerepét, s lerójjuk tiszteletünket azok előtt, akik a bé-
kéért és a szabadságért áldozták életüket”, - mondotta a fesztí-
vált megnyitója alkalmából a taszsz-nak adott nyilatkozatá-
ban grigorij csuhraj filmrendező, a „ballada a katonáról”,
alkotója. /taszsz/

--

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai kk 31. hírünk / vietnam- alkotmánytervezet .. 2.
pontjának első sorában a szöveg helyesen:

2. / hozzá kell segíteni a kádereket, az embereket, a szocializmus...

/mti/

18.40/ny

--

-65-

R

kk 69. varsói pártérkezlet

ba bzs pi v a r s ó, 1978.február 9. /mti/

csütörtökön délután a varsói nowotki gyárban megkezdődött a lengyel egyesült munkáspárt varsói szervezetének beszámoló és vezetőségválasztó értekezlete. a főváros 178 ezer párttagját képviselő 450 küldött kétnapos tanácskozásán nagy figyelmet szentelnek a termelés fejlesztése, a munka minősége és az életkörülmények javítása kérdéseinek. a tanácskozás megnyitásán részt vett edward gierek, a lemp kb első titkára.

alozjy karkoszka, a lemp kb titkára, a varsói párt-szervezet első titkára beszámolójában méltatta az elmúlt évek eredményeit. rámutatott a főváros élelmiszeripara folyamatban lévő fejlesztésének fontosságára, a gyorsütemű lakásépítésre, amelyet a közelmúltban átadott három házgyár segít, és megelégedéssel szólt a varsói ipar fejlődéséről, kiemelve az ursus-2. traktorgyár és a színes televíziós készülékek gyára folyamatban lévő építésének jelentőségét. /barabás jános/

--

kk 70. afrika

b-ku/ny csr bs

1978. február 9. /mti/

b l o e m f o n t e i n

fajüldöző

a dél-afrikai rendszer bloemfonteini városi bírósága csütörtökön a hatósági ,, kitiltó rendelet,, megsértésében bűnösnek találta és hathónapi, négyéves időtartamra felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte winnie mandela asszonyt, a feketék polgárjogi mozgalmanak ismert aktivistáját. a 44 éves asszonyt azért állították bíróság elé, mert ott, ahol száműzetésben élt, a fajüldöző rendelkezés ellenére vendégeket fogadott, s ezt az apartheid-rezsim bírósága politikai tevékenységnek minősítette. a rendelet megszegésének tekintette a bíróság azt is, hogy mandela asszony két alkalommal társasági összejöveteleken vett részt.

a bíróság az ítélet kihirdetésekor ,, figyelmeztette,, winnie mandelát, hogy az 1977 júniusában öt évre elrendelt kitiltása alatt - ami szabadságjogainak teljes korlátozását jelent - ne merje megszegni a tilalmakat, reuter, apf, upi alapján/

/folyt. köv./
19.05/ny

-66-

kk 70. / afrika...folyt/ny

j o h a n n e s b u r g

a pretoriai rezsim hadügyminisztériumának szóvivője csütörtökön tagadta az angolai kormányt az azt a bejelentését, hogy a vorster-féle hadsereg egységei namibiából kiindulva rendszeresen megsértik az angolai népi köztársaság területét. a luandai kormány üzenetet küldött kurt waldheimnek, az ensz főtitkárának és tiltakozott amiatt, hogy a dél-afrikai csapatok tavaly október óta összesen 14 esetben intéztek támadást angolai területek ellen.

a dél-afrikai hadügyminisztérium szóvivője miközben azt fejtegette, hogy ,, kormánya nem tervez támadást szomszédos országok ellen,, beismerte: valóban ,, előfordult,, már, hogy angola déli területeit támadták, de szerinte csakis azért, mert ,, odáig üldözik,, a swapo namibiában harcoló gerilláit. pretória arra hivatkozik, hogy délnyugat-afrika ,, kormányának,, - valójában pretoriai rezsimet kiszolgáló báboknak - kérésére,, ,, a lakosság megvédésére,, folytatják a hajtóvadászatot a swapo gerillái ellen.

dél-afrika - mint ismeretes - namibiát a nemzetközi jog megsértésével, az ensz határozatai ellenére tartja megszállva. ami az angolai kormány bejelentését illeti, még nyugati megfigyelők is nyilvánvalónak tekintik azt, hogy a dél-afrikai hadsereg tényleges támogatást nyújt az angola középső területein tevékenykedő ellenforradalmi unita-bandáknak. ugyanígy közismert az is, hogy a dél-afrikai hadsereg az angolai-namibiai határ közelében jelentős katonai erőket állomásoztat, s ezek a ,, gerillák üldözése,, ürügyén szüntelenül veszélyeztetik az angolai népi köztársaság területi szuverenitását./a dpa, upi alapján/

..-..

kk 71. csehszlovák jegyzék - géprablás

sn bzs pi p r á g a, 1978. február 9./mti/

a csehszlovák külügyminisztérium csütörtökön jegyzékben szövegezte fel az nszk-t a hétfői repülőgéprablás tettesének haladéktalan kiadására.

a diplomáciai jegyzék, amelyet csütörtökön nyújtottak át prágában az nszk-nagykövetség ideiglenes ügyvivőjének, megállapítja: a géprablás elkövetője, Ladislav molnár, aki február 6-án a berlinből prágába tartó tu-134-a típusú csehszlovák utasszállító repülőgépet plasztikbomba felrobbantásával fenyegetőzve az nszk-beli majna-frankfurtba térítette el, és ezzel veszélyeztette a légiforgalom biztonságát, a csehszlovák törvények szerint büntetendő cselekményt követett el.

/folyt. köv./

19.15/bzs

- 67 -

RJ

kk 71. /csehszlovák ... 1. folyt./bzs

ezért ellene csehszlovákiában elfogató-parancsot adtak ki. a géprabló kiadatása teljesen összhangban van a légi terror-cselekmények üldözéséről 1970-ben hágában kötött nemzetközi megállapodással, amelyet csehszlovákia és az nszk egyaránt aláírt, valamint a hasonló tartalmu 1971. évi montreali megállapodással -, hangoztatja a csehszlovák jegyzék.

a csehszlovák külügyminisztérium végül csodálkozását fejezi ki amiatt, hogy az eltérített repülőgépet, valamint személyzetét és utasait az nszk-ban több mint kilenc órán át visszatartották. a jegyzék szükségesnek nyilvánítja, hogy ennek okáról az nszk hatóságai megfelelő magyarázattal szolgálnak. /sebestyén tibor/

--

kk 72. szvsz - felhívás

sn bzs pi p r á g a , 1978. február 9. /mti/

a szakszervezeti világszövetség csütörtökön prágai székhelyén felhívást bocsátott ki a dél-afrika népeivel való szolidaritás és az apartheid-ellenes harc nemzetközi hetének megtartására. a felhívás a többi nemzetközi szakszervezeti központ hasonló elhatározására is hivatkozva a világ összes szakszervezeti szövetségéhez, ifjúsági, nő- és egyéb tömegszervezetéhez fordul: szervezzék hatékony akciókat a március 13. és 20. között tartandó nemzetközi szolidaritási héten. ezeknek az akcióknak az a céljuk, hogy segítsenek véget vetni dél-afrikában a szégyenletes faji elkülönítési politikának, és felszabadítani a térség népeit a fehér kisebbség uralma alól -, hangoztatja az szvsz felhívása. /sebestyén tibor/

--

kk 73. e m b a r g ó : 22.00 óráig!

asszad a szovjetunióba látogat

ki bzs pi m o s z k v a , 1978. február 9. /mti/

a szovjetunióban hivatalosan bejelentették, hogy hafez asszad, a szíriai arab köztársaság nemzeti haladó frontjának elnöke, a szíriai arab ujjászületés szocialista pártjának főtitkára, a köztársaság államfője február második felében hivatalos látogatásra a szovjetunióba érkezik. asszadot a szovjetunió kommunista pártjának központi bizottsága, a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége és a szovjet kormány hivatalosan tá meg.

/folyt. köv./
19.25/bzs

- 68 -

R

kk 73. /asszad ... 1. folyt./bzs

/embargós!!!/

asszad elnök utoljára 1977 áprilisában tárgyalt moszkvában a szovjetunió vezetőivel, mindenekelőtt leonyid brezsnyevvel. azóta a két ország között számos magas szintű kapcsolatfelvétel történt, legutóbb a múlt év őszén, november végén abdel halim khaddam miniszterelnökhelyettes és külügyminiszter járt munkalátogatáson a szovjet fővárosban, azt követően, hogy szadat egyiptomi elnök az izraellel történt kapcsolatfelvétel nyitányaként jeruzsálemben találkozott beginnel. a szovjetunió és szíria egyértelműen elítélte a különutas tárgyalások terveit és gyakorlatát. /kis csaba/

--

kk 74. Libanon - esti összefoglaló

b rg csr bzs bs b e i r u t , 1978. február 9. /mti/

miután szerdán este rövid időre elcsendesedtek a harcok, csütörtökön ujult erővel folytatódott az összeecsapások beírúban a többségükben szíriai egységekből álló arabközi békefenntartó erők és a libanoni jobboldal milicistái között. az újabb harci cselekmények, mint arról beszámoltunk, kedden kezdődtek, amikor - a libanoni polgárháború befejezése óta első ízben - a szíriai alakulatok és az ujjászervező libanoni reguláris hadsereg egyik laktanyájának katonái heves tüzharcban csaptak össze a főváros közelében lévő fajiában.

csütörtökön - immár második napja - a szíriai egységek a keresztény jobboldal miliciáival álltak szemben. a tüzharcban mindkét oldalon nehéztüzérség is bekapcsolódott. a csatározások színhelye beirut keresztények lakta keleti szektora. értesülések szerint a halottak száma 40-60 között van. a város keleti és nyugati része közötti átkelő pontokat egyes helyeken az arabközi erők, másutt a jobboldali milicisták zárták le.

a főleg szíriai alakulatokból álló arabközi erők jelenléte ellen tiltakozó szélsőjobboldali nemzeti liberális párt vezetője, camille chamoun, csütörtökön egy angol újságírónak nyilatkozva azzal vádolta a szíriaiakat, hogy aláásták a nyugalom helyreállítására tett erőfeszítéseket. /folyt. köv./

20.00/bzs

- 69 -

R

kk 74. /Libanon - ... 1. folyt./bzs

a másik legnagyobb jobboldali párt, a falangisták vezére, pierre gemajel, ezzel szemben pártja rádiójának nyilatkozva azt hangsúlyozta, hogy „a szíriai katonai jelenlét Libanonban a törvényesség és a rend fenntartására hivatott, s hogy szíria „döntőbírája, nem pedig részese a libanoni konfliktusnak,„. /emlékeztetés, hogy a polgárháborúnak annak idején éppen a szíriai erők vetettek véget./

a feszült libanoni helyzet megvitatására csütörtökön eliasz szárkisz köztársasági elnök vezetésével tanácskozást tartott az ország több vezetője. jelen volt fuad butrosz hadügy- és külügyminiszter, számi el-khatib, az arabközi erők libanoni parancsnoka, majd megjelent az ülésen szelim al-hossz kormányfő is. a tanácskozás után fuad butrosz - khatib ezredes és frangié volt elnök, a jobboldalt tömörítő libanoni front vezetője társaságában - damaszkuszba utazott.

a beirutti összetűzésekkel egyidőben dél-libanonból is harcokról érkeztek jelentések. az országnak ebben a térségében a palesztinok és a velük szövetséges baloldal erői küzdenek az izraeli támogatást élvező konzervatív fegyveresekkel. a wafa palesztin hírügynökség jelentette, hogy izraeli harckocsik átlépték az országhatárt és felvonultak kfar suba falu körül, hogy a lakosságot meggátolják a helység elhagyásában.

a taszsz szovjet hírügynökség csütörtöki libanoni jelentésében helyi megfigyelőkre hivatkozva megjegyzi, hogy az ország helyzetének egyre bonyolultabbá válása szorosan összefügg izrael és az arab reakció szándékával, hogy elterelje a figyelmet az egyelőre függőben lévő egyiptomi-izraeli különtárgyalásokról. politikai körökben - írja a taszsz - felhívják a figyelmet arra a tényre, hogy valahányszor ki-rajzolódik a normalizálás, a megoldás irányzata, a konzervatív erők - izraellel egyeztetve akcióikat - mindannyiszor újabb fegyveres összetűzéseket és újabb feszültséget provokálnak libanonban. /afp, upi, reuter, taszsz/

20.03/bzs

- 70 -

Rv

kk 75. izrael- egyiptom

b-hf/ny csr bs j e r u z s á l e m, 1978. február 9./mti/

izrael csütörtökön fenyegető hangú „figyelmeztetést,„ intézett egyiptomhoz, nyilvánvalóan azzal a céllal, hogy áthárítsa kairóra a felelősséget azért, hogy a két fél tárgyalásai továbbra is zsákutcában vannak, gyors eredmények legcsekélyebb reménye nélkül.

egy meg nem nevezett izraeli kormánytisztviselő csütörtökön kilátásba helyezte, ha egyiptom továbbra is a politikai alkudások eredményétől teszi függővé a kairói kétoldalu katonai tárgyalások felújítását, akkor lehetséges, hogy izrael visszahívja a katonai bizottságba delegált küldöttségét.

az izraeli kormány figyelmeztetése, amely nem nélkülözi a zsarolás elemeit sem, válasz az egyiptomi kormány szerdai tanácskozása után elhangzott bejelentésre, amely szerint kairó csak az általános rendezés alapelveit körvonalazó egyiptomi-izraeli elvi megállapodás létrejötte után kívánja majd folytatni a két ország katonai problémáinak megvitatását. az izraeli válasz olyan benyomást próbál kelteni, mintha ezzel a kikötéssel egyiptom „egészségtelen légkört,„ teremtene a tárgyalások számára, „mondvacsínált indokokkal halogatja a tárgyalások folytatását,„ s ezzel „veszélyezteti a békefolyamat egészét,„

a reuter-iroda az izraeli állásfoglalást ismertette úgy véli, hogy e „figyelmeztetés,„ burkolt formában az izraeli vezetőknek washingtonnal való elégedetlenségét is tükrözi. tel aviv számára ugyanis egyre kényelmetlenebb, hogy az amerikai kormány nyilvánosan helyteleníti izraeli települések létesítését a megszállt arab területeken./reuter alapján/

--

kk 76. szadat látogatása - taszsz

a-et/ny br bs w a s h i n g t o n, 1978. február 9./mti/

befejeződött szadat egyiptomi elnök egyesült államokbeli látogatása. a fehér háznak a látogatás eredményeiről nyilvánosságra hozott közleménye az egyesült államok álláspontját rögzíti. a közlemény megállapítja: az egyesült államok azért szállt sikra, hogy „a békés rendezés átfogó legyen,„ és biztosítsa „izrael és szomszédai között a normális, békés kapcsolatok megteremtését,„

/folyt. köv./
20.15/ny

-71-

Rv

kk 76. / szadat ...folyt/ny

ezzel kapcsolatban a közlemény hangsúlyozza: az egyesült államok „továbbra is kötelezettségvállalását, hogy támogatja izrael biztonságát, valamint a térség valamennyi államának azt a jogát, hogy biztonságos és elismert határok között békés körülmények között éljen,„ mint ismeretes, a „biztonságos és elismert határok,„ fogalmán az egyesült államok azt érti, hogy fenntartják a lehetőségét néhány, az 1967-es háború során elfoglalt terület izraelhez csatolásának.

/fenntartja

a közlemény utal a biztonsági tanács határozatára, amely az izraeli katonaság kivonását irányozza elő az elfoglalt arab területekről, de a határokkal kapcsolatos említett amerikai fenntartásokkal együtt említi ezt. a palesztinai problémát illetően a közlemény általánosságban beszél a palesztinai nép törvényes jogairól, de a palesztin állam megerősítésének, valamint a közel-keleti rendezésben való ensz részvételnek a kérdését megkerüli.

carter elnök - állapítja meg a közlemény - megerősítette, hogy az elfoglalt arab területeken létesített izraeli települések ellentétesek a nemzetközi joggal, és az újabb települések létrehozására irányuló izraeli tevékenység összeegyeztethetetlen volna a békés rendezést célzó erőfeszítésekkel.

politikai megfigyelők a fehér ház közleményével kapcsolatban felhívják a figyelmet arra, hogy az okmány teljességgel megkerüli a közel-kelettel foglalkozó genfi konferencia újbóli összehívásának kérdését. az egész problémakör rendezését egyszerűen az „izrael és szomszédai közötti békés viszony,„ megerősítésére bizza, más szavakkal: a különtárgyalásokra, amelyekre izrael mindig is törekedett.

a szadat-látogatás kapcsán az amerikai sajtó idézeteket közölt - a szintén washingtonba tartó - begin izraeli kormányfő genfben tett kijelentéseiből. begin hangoztatta: izrael soha nem egyezik bele a palesztin állam megerősítésébe, mivel a palesztinok izrael kérelhetetlen ellenségei. egyúttal leszögezte, hogy izrael továbbra is elutasítja az elfoglalt területeken létrehozott települések felszámolását, és változatlanul azt tervezi, hogy a közeli hónapokban újabbakat létesít a jordán-folyó nyugati partján.

/folyt köv/
20.25/ny

-72-

R

kk 76. / szadatfolyt/ny

az amerikai lapok nagy terjedelemben közlik az egyiptomi elnöknek a washingtoni szenátusban mondott beszédét. szadat felmagasztalta saját szerepét az izraeli-egyiptomi tárgyalásokban és lényegében a közel-keleti probléma átfogó megoldásával szemben foglalt állást. azt erősítette, hogy egyiptom nélkül a többi arab állam nem képes izraellel szembeszállni, és amennyiben ő, az egyiptomi elnök fegyvereket kap az egyesült államoktól, úgy azokat nem használja fel tel aviv ellen.

jellemző, hogy szadat - még az amerikai sajtó szerint is - „tulfeszítette a hürt,„ amikor azt bizonygatta, hogy a közel-keletet és afrikát a szovjet befolyás növekedése veszélyezteti és ez egyben fenyegeti az amerikai olajmonopóliumok érdekeit is./taszsz/

--

kk 77. usa - emberi jogok - tudósítói

/lásd: kk 57. sz. hírünket is!/
ha bzs pi

washington, 1978. február 9.

heltai andrás, az mti tudósítója jelenti:

az amerikai külügyminisztérium csütörtökön terjedelmes jelentést tett közzé az emberi jogok helyzetéről a világ számos országában. a jelentés e jogok súlyos megsértésével vádolja az usa több szövetségesét, köztük izraelt és iránt is.

a jelentés megállapítja, hogy az izrael által megszállt arab területeken bizonyítékok vannak rá: „rendkívüli fizikai és lélektani nyomásnak,„ tettek ki személyeket kihallgatásuk során és „nem zárható ki egyes kihallgatók brutálisítása,„ 1977 nyarán mintegy 3100 arabot tartottak fogva izraeli börtönökben, nagyrészüket „az állam biztonsága,„ elleni vádakkal. a megszállt területeken - ugyancsak biztonsági okokra hivatkozva - korlátozták a szólás - és a gyülekezési szabadságot, nem engedélyeznek politikai pártokat.

/folyt. köv./

20.30/bzs

- 73 -

R

kk 77. /usa - ... 1. folyt./bzs

iránnal kapcsolatban, amely az egyesült államok legnagyobb fegyvervásárlója és fontos politikai-katonai szövetségese, a jelentés közli: „ujabban, nem érkeznek jelentések foglyok megkínzásáról, de önkényes letartóztatások, bebörtönzések változatlanul tapasztalhatók. az állam biztonsága elleni váddal mintegy 3300 - 3700 személyt tartanak börtönben, s az iráni titkosrendőrség egyszerre lát el rendőri és vizsgálóbírói feladatokat.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a jelentés a szocialista országok közül csak jugoszláviával foglalkozik /a többiekkel korábban külön anyagok foglalkoztak./

..-

kk 78. rövid hírek

1978. február 9./mti/

df/pr csr bzs bs

a n k a r a : fry=denlund

knut fry=denlund norvég külügyminiszter csütörtökön megkezdte hivatalos tárgyalásait a török vezetőkkel a két ország közötti gazdasági és műszaki együttműködésről. a norvég diplomácia vezetője külön-külön találkozott bülent ecevit török miniszterelnökkel és gunduz okcun külügyminiszterrel.

/upi/

L o n d o n : bruno kreisky

bruno kreisky osztrák szövetségi kancellár elnököl február 12-én bécsben a szocialista internacionálénak a köz-kelet-i helyzettel foglalkozó kerekasztal konferenciáján -, jelentették be csütörtökön londonban. /ap, upi/

/folyt. köv./

20.35/bzs

- 74 -

R

kk 78. /rövid hírek 1. folyt./bzs

s i n g a p o r e : katonai bíróság

a fülöp-szigeteki kormány határozatot hozott arról, hogy 22 katonai bíróságot megszüntet. a rendkívüli állapot bevezetésekor 1972-ben állították fel őket, ezért megfigyelők szerint felszámolásuk újabb lépés a társadalmi élet demokratizálása útján. ferdinand marcos köztársasági elnök a napokban jelentette be, hogy április 7-én parlamenti választásokat tartanak a fülöp-szigeteken. /taszsz/

w a s h i n g t o n : meteoritok

a houstoni űrkutatási központ szakértői megkezdtek annak a 300 meteoritnak a tanulmányozását, amelyet japán és amerikai tudósok egy csoportja talált a közelmúltban a déli sarkvidéken. a tudományos szakértők véleménye szerint a vizsgálatok eredményei újabb információkkal szolgálhatnak az élet keletkezését megelőző vegyi folyamatokról, valamint a nap-rendszer eredetéről és evolúciójáról. /taszsz/

..-

kk 80. usa - közel-kelet

ha bzs pi

washington, 1978. február 9.

heltai andrás, az mti tudósítója jelenti:

mose dajan izraeli, és cyrus vance amerikai külügyminiszter február 16-i washingtoni találkozásán várhatóan ismét a törvényellenes izraeli települések körüli vita áll majd előtérben. míg a fehér ház, a szadat egyiptomi elnök látogatásáról kiadott közleményben ismét elítélte e településeket, s óvott újabbak létesítésétől, dajan egyidejűleg szerdán new yorkban újlag kiállt kormányának politikája mellett. az amerikai külügyi szóvivő csütörtökön emlékeztetett washingtoni korábbi „egyértelmű, állásfoglalásaira a megszállt arab területeken létesített izraeli településekről - majd hivatalosan is bejelentette a jövő heti vance-dajan találkozót. dajan egyébként már csütörtökön tájékoztatást kapott new yorkban alfred atherton amerikai külügyi államtitkártól a szadattal folyt tárgyalásokról. atherton feladata lesz, hogy február második felétől ismét jeruzsálem és kairó között „ingázva, próbáljon közvetíteni izrael és egyiptom között.

/folyt. köv./
20.40/bzs

- 75 -

R

kk 80. /usa - ... 1. folyt./bzs

mértékadó washingtoni egyiptomi források szerint egyébként a közeli jövőben az egyesült államokba érkezik muhammad al-gamazi egyiptomi hadügyminiszter, továbbá amerikai katonai küldöttség egyiptomi látogatását is előkészítik. az utazások célja, hogy részletekbe menően tárgyaljanak szadat amerikai fegyverigényeiről. a carter-kormány várhatóan a következő 2-3 héten belül terjeszti a kongresszus elé javaslatát. egyiptomi körökben azzal számolnak, hogy a fehér ház nagyobb mennyiségű f-5-s harci-gép, valamint jelképes számú, a legkorszerűbbek közé számító f-16-os vagy f-15-ös vadászgép átadását javasolja majd. a kérdésben heves kongresszusi vita érlelődik - bár immár egyes feltétlen izraelbarát törvényhozók is hajlanak rá, hogy némi fegyverszállítással erősítsék szadat ingatag helyzetét.

--

kk 79. indira gandhi

b-rg/ny csr bs uj delhi, 1978. február 9./mti/

indira gandhi volt indiai miniszterelnök csütörtökön azzal vádolta politikai ellenfeleit, hogy életére törnek. karnataka államban folytatott választási kampánya során / mint jelentették, a hónap végén 5 indiai szövetségi államban tartanak törvényhozási választásokat /az állam fővárosában, bangalore-ban ujságíróknak nyilatkozott a nemzeti kongresszus pártból kivált kongresszus-i / mint ismeretes, az új párt nevében az „i”, betű indirát jelent/ vezetője, s elmondta, hogy előző nap az állam két városában tartott politikai gyűlésen kövekkel dobálták meg. gandhi asszony ezúttal nem sérült meg, a upi hírügynökség azonban emlékeztetett arra, hogy a volt kormányfőt a közelmúltban több alkalommal is megtámadták, és egyszer egy kő meg is sebesítette./upi/

--

kk 81. etiópia - szomália

a/pl/pr bzs bs 1978.február 9. /mti/

p á r i z s

a francia külügyminisztérium nem volt hajlandó kommentálni azokat a lapjelentéseket, amelyek szerint harmadik országokon keresztül francia katonai felszerelés, egyebek közt 40 darab amx-típusú harckocsi érkezett szomáliába.
/folyt. köv./
20.45/bzs

- 76 -

kk 81. /etiópia - ... 1. folyt./bzs

a fegyverszállítmányokról szóló tudósításaikban a csütörtöki párizsi lapok beszámoltak arról, hogy a jelen esetben a harmadik ország szaud-arábia volt, amelynek franciaország egy korábban létrejött megállapodás alapján szállít fegyvereket.

a le quotidien de paris és több más lap emlékeztet: az ilyen jellegű megállapodások rendszerint olyan feltételt tartalmaznak, hogy a fegyvereket csak a vásárló ország használhatja. ezzel összefüggésben helyi politikai megfigyelők felteszik a kérdést: vajon a jelen esetben szaud-arábiai szerződésességéről, avagy egyszerűen a szállítmányok francia jóváhagyással történt továbbításáról van-e szó.
/taszsz/

L o n d o n

az etióp külügyminisztérium csütörtöki nyilatkozatában hangsúlyozta: az egyiptomi csapatok szomáliába küldésével kapcsolatos döntés veszélyt jelent „afrika és a világ többi részére nézve”, az addisz abeba-i rádióban elhangzott nyilatkozatban a külügyminisztérium megerősítette, hogy szadat egyiptomi elnök katonákat és fegyvereket akar küldeni az etiópia ellen harcoló szomáliába. rámutatott arra, hogy ez a „kiábrándító lépés világosan jelzi szadat szándékait,,.

„ugyanaz a szadat, aki azt állítja, hogy a keleti helyzet békés rendezésének felkutatására törekszik, és hangoztatja, hogy izraelnek ki kell vonulnia a megszállt arab területekről, most összeesküszik a szomáliai uralkodó osztállyal, amely agressziós háborút folytat etiópia ellen,, hangsúlyozta az etióp külügyminisztérium. /ap-/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

w a s h i n g t o n

az amerikai külügyminisztérium szóvivője csütörtökön ismét arról beszélt, hogy a szovjetunió, kuba és dél-jemen katonai támogatást nyújt etiópiának. ugyanakkor elismerte, hogy a segítség „ellentámadás,, támogatására szolgál. a szóvivő ezúttal sem volt hajlandó megerősíteni azokat a szomáliai állításokat, hogy szovjet, vagy kubai katonai személyek vennének részt a harcokban az etióp csapatok oldalán.
/folyt. köv./
20.53/bzs

- 77 -

R

kk 81. /etiópia - ... 2. folyt./bsz /szerk.táj! /

az amerikai tájékoztatás szerint az elmúlt hetekben hevesebbé váltak az ogaden tartomány északi részén folyó harcok, de még nem tudják, vajon „a régóta várt ellentámadásról”, van-e szó, amelynek kibontakoztatásában etiópiát a három említett ország támogatja.

a szövívő nem kívánt válaszolni azokra a kérdésekre: igaz-e, hogy szómáliának egyiptom, irán és más országok nyújtanak katonai segítséget. /mti/ --

kk 82. európai diáktalálkozó

tj/ny bs szófia, 1978 február 9.

temesi jános, az mti tudósítója jelenti:

szófiában csütörtökön este befejeződött az európai diák-szövetségek 15. találkozója. az ötnapos tanácskozásról záródokumentumot adtak ki, s megegyeztek abban, hogy a következő hasonló találkozót jövőre irország rendezzi.

a találkozóról kiadott záródokumentum hangsúlyozza, hogy a résztvevők felémelték szavukat a neutronfegyver és a többi tömegpusztító fegyver gyártása ellen, és határozatot hoztak arról, hogy közösen neutronfegyver-ellenes napot szerveznek.

az oktatási körülmények javításáért folytatott küzdelemmel kapcsolatban a dokumentum leszögezi, hogy a művelődés nem kiváltság, hanem jog, s ezért harcolni kell az oktatási rendszerekben helyenként továbbra is fellelhető diszkriminációs intézkedések ellen. a fiatal diplomások helyzetéről szólva a záródokumentum megbélyegzi a nyugat-németországi foglalkozási tilalomrendszert és akciókat sürget a fiatal diplomások munkanélküliségének megszüntetéséért.

/folyt köv/
921.05/ny

-78-

M

kk 82. / európai...folyt/ny

a dokumentum végezetül foglalkozik a havannai világifjúsági találkozó előkészítése során kibontakozó szolidaritási akciók előkészítésével.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a tanácskozás az eredetileg tervezettnél egy nappal tovább tartott, és a záróközleményt a jugoszláv küldöttség nem írta alá. a vita azért huzódott el, mert a jugoszlávok teljes egészében elutasították a szerkesztő-bizottság által kidolgozott dokumentum-tervezetet, a szervezeti szabályzat értelmében viszont ilyen dokumentumot csupán valamennyi résztvevő egyetértésével lehet elfogadni. maratoni vita után végül olyan kompromisszumos megoldás született, hogy a záródokumentum bevezető részébe belevették az alábbi kitéletet: „a jugoszláv küldöttség nem ellenzi, hogy a találkozó többi résztvevője elfogadja az alábbi dokumentumot, és azt a találkozó hivatalos dokumentumaként közzéze, de maga a dokumentumot nem írja alá,,.

--

kk 83. külpolitikai hireink jegyzéke 16.00 órától - zárásig

1978. február 9.

ny bs

56. etiópia - vegyes
57. emberi jogok - amerikai külügyminisztérium
58. jks - kb ülés
59. egyesült államok - dél-korea
60. bvt - fjodorov akadémikus
61. szaljut - 6.
62. kreisky távirat
63. kappler halála
64. sajtóvisszhang kreisky moszkvai utazásáról
65. szadat - esti összefoglaló

/folyt köv/
22.13/ny

-79-

R

kk 83. / külpolitikaifolyt/ny

- 66. brit bányászok
- 67. thaiföldi partizánok
- 68. filmfesztivál
- 69. varsói pártérvézel
- 70. afrika
- 71. csehszlovák jegyzék - géprablás
- 72. szvsz - felhívás
- 73. asszad a szovjetunióba látogat / embargós 22 óráig/
- 74. libanon - esti összefoglaló
- 75. izrael- egyiptom
- 76. szadat látogatása - taszsz
- 77. usa- emberi jogok - tudósítói
- 78. rövid hírek
 - ankara: fry denlund
 - london: bruno kreisky
 - singapore: katona bíróság
 - washington: meteoritok
- 79. indira gandhi
- 80. usa- köz-kelet
- 81. etiópia-szomália
- 82. európai diáktalálkozó
- 83. hirjegyzék /mti/

-80-
v é g e

22.15/ny

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tiber
szerkesztette: nyárádi róbert, kopreda dezső, németh gyula,
pirityi sándor, barabás miklós.

R

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

60.010/X

Külföldi hírek

kk. 1 várható

wa il nt

1978. február 10./mti/

washington:

vance amerikai külügyminiszter sajtóérte-
kezlete

frankfurt:

juso kongresszus

moszkva:

szaljut ürkisérlet-jubileum

athén:

kétnapos konferencia kezdődik a földközi-
tengeri országok együttműködéséről és bizton-
ságról

hamburg:

szocialista internacionálé irodájának ülése

berlin:

brecht napok

.-.

- 1 -

gzo
H